Amigoe

Uitgever : Uitgeverij Amigoe N.V.
Drukker : Rotaprint N.V.

Kantoren Aruba : Nassaustraat 110 tel. 4333
Bonaire : Entrejol 153A tel. 4222
Curaçao : Scherpenheuvel z/n tel. 672000
St. Maarten : Papergarden tel. 2283

95STE JAARGANG — No. 112 VRIJDAG 19 MEI 1978

Rebellen ontkennen schuld aan dood Europeanen

WRIJVING TUSSEN BRUSSEL EN PARIJS

Frans ingrijpen in Zaire

BRUSSEL/KINSHASA/PARIJS — Franse parachutisten zijn vandaag in actie gekomen bij het Zairese Kolwezi, in de provincie Shaba. De bedoeling van de operatie is de "veiligheid te verzekeren van de Franse en andere buitenlandse inwoners van de stad". Dit is in Parijs bekendgemaakt door een woordvoerder van president Giscard d'Estaing, Pierre Hunt.

De zegsman verklaarde dat het Franse staatshoofd vanmiddag een persconferentie zal geven waarin hij de ontstane toestand uiteen zal zetten. De ingezette parachutisten maken deel uit van het tweede luchtlandingsregiment van het Franse vreemdelingenlegioen.

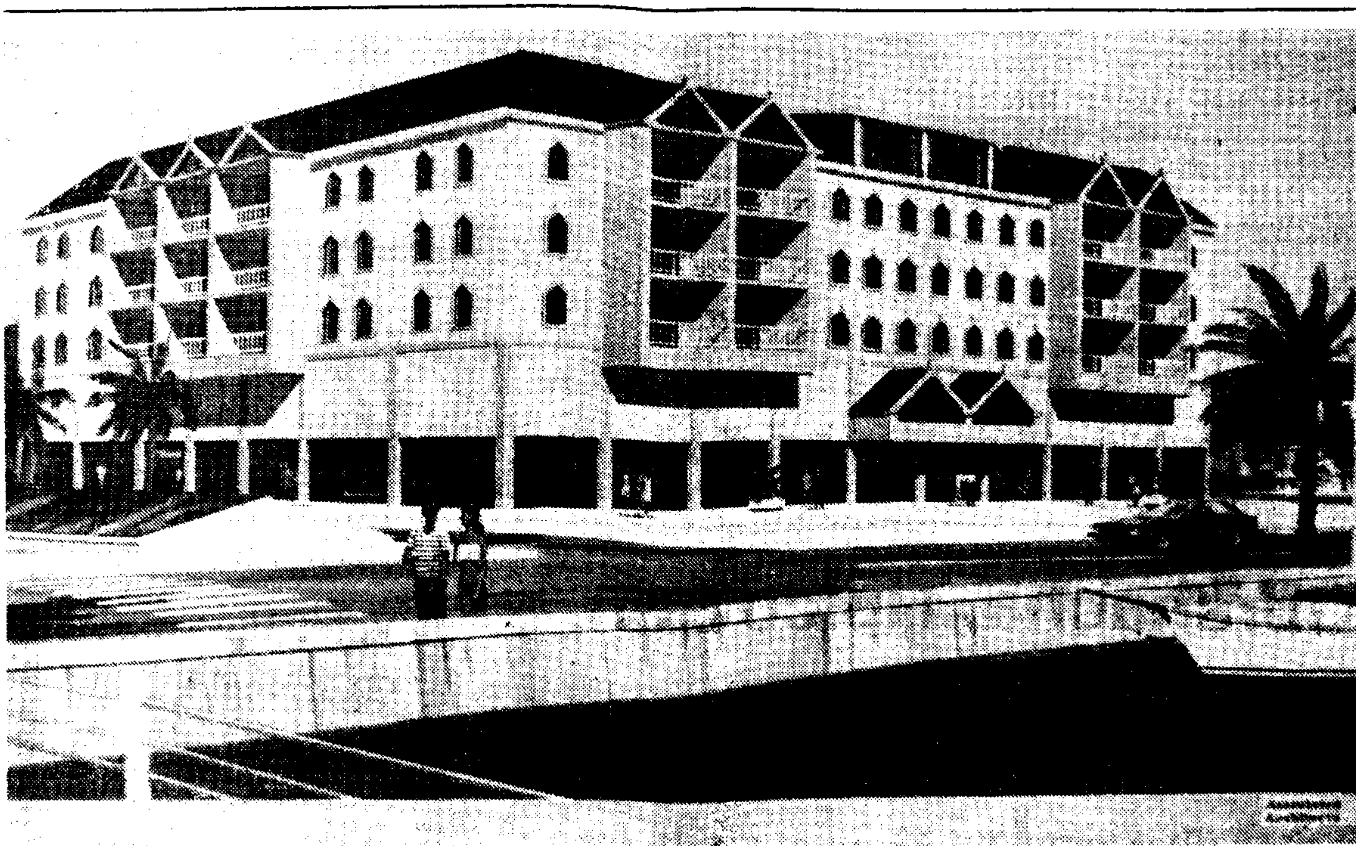
Een eerste groep van 250 was gistermiddag naar Zaire vertrokken. Zij werden later gevolgd door 700 collega's, die vanmorgen in Kinshasa aankwamen. Mogelijk zijn zij vandaaruit meteen overgebracht naar Kolwezi.

Naar het schijnt zijn er diplomatieke moeilijkheden ontstaan tussen Belgie en Frankrijk over de actie. Belgie stuurde gisteren ook een groep parachutisten naar Zaire om eventueel aan een operatie bij Kolwezi deel te nemen. De kans bestaat dat het eenzijdige Franse optreden de Belgen in het verkeerde keelgat is geschoten. Overigens sprak Hunt de berichten over moeilijkheden tegen.

De Belgische regering had vanmorgen nog steeds geen besluit genomen over het inzetten van de Belgische militairen bij de evacuatie. De Belgen vormen in Kolwezi de hoofdmoot van de buitenlanders met 1.750 personen. Het aantal Fransen bedraagt iets meer dan 400.

Dat de Franse actie ook in eigen land niet onverdeeld enthousiast is ontvangen, bleek toen de socialistische leider Francois Mitterand een debat eiste over het inzetten van de parachutisten. Hij wil daarbij uitvinden of het nu wel of niet gaat om een "oorlogsdaad" en of dan artikel 35 van de Franse grondwet, dat bepaalt dat een "oorlogsverklaring" moet worden goedgekeurd door het parlement van toepassing is.

De Zairese president, Mobutu, bracht gisteren een bliksembezoek aan het belegerde vliegveld van Kolwezi. Terwijl geluid van mortieren uit de richting van de door de rebellen veroverde stad Kolwezi enkele kilometers verder te horen was, bekeek de president 20 minuten lang de situatie op het vliegveld met zijn vernietigde toestellen van de Zairese luchtmacht. President Carter van de Verenigde Staten heeft Zaire intussen niet dodelijke militaire en andere uitrusting verleend tot een bedrag van 17,5 miljoen dollar. Het materieel zal met spoed door de lucht worden overgebracht. Zaire krijgt bovendien 2,5 miljoen dollar voor militaire opleidingen. Volgens het Witte Huis zal de hulp medicamenten, verbindingsuitrusting, brandstof en onderdelen voor Hercules-transportvliegtuigen omvatten. Het materiaal gaat binnen een week naar Zaire. Het Kongolese bevrijdingsfront FLNC heeft ontkend buitenlanders te hebben gedood. Wel zouden er doden zijn gevallen bij de tegenaanval van de Zairese luchtmacht. De Zairezen doodden talrijke blanke en zwarte mensen, aldus het FLNC. Het front heeft verklaard een "revolutionaire raad" te hebben geinstalleerd, bestaande uit twintig man, onder wie drie Belgen.

WILLEMSTAD — Het Brionplein te Otrabanda zoals de situatie nu is en zoals deze over enkele jaren zal zijn als het Plaza Comercial Center van Ruben Yrausquin klaar is. Het handelspaleis zal gedeeltelijk worden gerealiseerd met Venezolaans kapitaal. Het lelijke geraamte van het Taubergebouw zal niet gesloopt worden maar achter het nieuwe gebouw verdwijnen. Wel zullen de kiosken op het plein plaats moeten maken voor het zes verdiepingen hoge gebouw dat geheel luchtgekoeld wordt. Voor meer over de bouwplannen van de heer Yrausquin zie pag. 3

Verontschuldiging aan kardinaal

MANILLA — De Filippijnse regering heeft haar verontschuldigingen aangeboden aan kardinaal Jaime L. Sin, aartsbisschop van Manilla. Deze was zondag op het vliegveld van de hoofdstad korte tijd aangehouden toen hij een vliegtuig naar Rome wilde nemen. Een woordvoerder van het presidentiele paleis zei dat dit ongelukkige incident te wijten was aan een slechte informatie.

Aanhangers Balaguer eisen overwinning op

Tellen van stemmen Sto Domingo hervat

GENEVE — In een communiqué heeft de vertegenwoordiging van de Dominicaanse Republiek bij de Verenigde Naties in Geneve verklaard dat de toestand in de republiek volkomen rustig en normaal is. In alle plaatsen van het land heeft de regeringspartij een grote stemmenmeerderheid gekregen, zo deelde de permanente vertegenwoordiging vandaag mee. Alleen in de hoofdstad is lichte winst voor de oppositiepartij te meten.

Het tellen van de stemmen is in volle gang, aldus het communiqué, en de resultaten zullen zeer spoedig bekend worden. De verhalen dat er een staatsgreep gepleegd zou zijn of nog plaats zou vinden, zijn volkomen onwaar en verzonnen door de oppositie, zo luidt de verklaring.

In een brief aan de Amerikaanse regering verklaart de president van de Dominicaanse Republiek Joaquin Balaguer, dat hij zich garant stelt voor een rechtmatig verloop van de verkiezingen en dat hij zijn plichten als president van de republiek en als vaderlander zal vervullen, aldus het communiqué.

Venezolaanse radioverslaggevers wisten gisteren te melden, dat in de stembureaus die aanvankelijk door militairen werden bezet, stembriefjes werden vernietigd. De linkse oppositie, die de verkiezingsoverwinning opeist, heeft met een algemene staking gedreigd als er onregelmatigheden zouden worden gepleegd.

Eerste refugié's uit Zaire in Engeland

JOHANNESBURG — De eerste vluchtelingen uit de Zairese provincie Shaba, waar gevochten wordt, zijn vandaag via Johannesburg naar Londen gevlogen.

Het gaat om 9 Britse staatsburgers, allen vrouwen en kinderen. Zij waren woensdag uit Pufungurume, op 120 kilometer ten oosten van Kolwezi, geevacueerd. Over het lot van hun achtergebleven mannen, die van de Zairese autoriteiten geen toestemming kregen overhaast te vertrekken, weten zij niets.

Japan bereidt zich op slag om Narita voor

Interpol ingeschakeld tegen terreurdaden

NARITA — De Japanse regering, die erop gebrand is de omstreden nieuwe luchthaven te Narita eindelijk morgen officieel te openen, heeft Interpol gevraagd te helpen bij het waken tegen het kapen van vliegtuigen met bestemming Japan. Aan de 126 landen die betrokken zijn bij Interpol is gevraagd speciale beschermingsmaatregelen te treffen voor vliegtuigen en passagiers voor Tokio.

Om elke aanval uit de lucht te voorkomen heeft de Japanse regering donderdag alle lichte vliegtuigen, hefschroefvliegtuigen inbegrepen, verboden over het vliegveld te vliegen. Ook het gebruik van door radio bestuurde modelvliegtuigjes bij Narita is verboden, nu de tegenstanders van het vliegveld gedreigd hebben er eentje brandend op de tanks met vliegtuigbenzine te laten neerkomen.

Het vliegtuig is een waar fort geworden. Er wachten 1.300 verslaggevers uit de hele wereld op het uitbreken van gevechten tussen de tegenstanders en de 14.000 man oproerpolitie.

Enkele politiemannen zijn voor de eerste maal van vuurwapens voorzien. De politie verwacht morgen dat 8.000 tegenstanders bij het vliegveld bijeen komen. Leiders van de beweging zeiden echter wel 30.000 man te verwachten en hebben gedreigd dat allen na de bijeenkomst naar het vliegveld zullen oprukken.

Het hoofd van politie, Seitaro Asanoema, waarschuwde dat de radicalen alles zullen doen om de opening van Narita te voorkomen, mogelijk door kapingen, guerrilla-incidenten en terreuraanslagen op regeringsleiders.

Nieuwe groep extremisten in Italie

ROME — In Florence heeft een nieuwe groep extremisten zijn bestaan bekendgemaakt in een bulletin aan het persbureau ANSA.

Het bulletin was getooid met het communistische embleem van Hamer en sikkel, gekruist door een hand met een geweer.

Minder geweld op Westduitse t.v.

STUTTGART — De samenwerkende omroepen in West-Duitsland overwegen een vermindering van het aantal misdaadfilms als mogelijkheid om het geweld op de buis te beperken. Na afloop van een gedachtenwisseling in Stuttgart onder leiding van de directeur van de Westduitse omroep in Keulen, baron Wilhelm von Sell, verklaarde deze, dat "ongemotiveerd geweld zoals vaak op dramaturgische gronden in misdaadfilms wordt opgenomen, kritischer moet worden bekeken dan tot dusver".

Italiaanse Kamer laat abortus toe

Christendemocraten lijden nederlaag

ROME — De Italiaanse senaat heeft gisteren met 160 tegen 148 stemmen de abortuswet aangenomen, die vorige maand al door de Kamer was goedgekeurd met 308 tegen 275 stemmen. Vrouwen boven de 18 mogen in de eerste drie maanden van de zwangerschap abortus laten verrichten om gezondheidsredenen en op economische, sociale of psychologische gronden, zodat vruchtafdrijving praktisch vrij is geworden. Tot dusver was zij onder alle omstandigheden verboden. Over de kwestie is jarenlang heftig gedebatteerd tussen de regerende christendemocraten en de linkse partijen.

Vorig jaar juni wees de senaat het wetsontwerp af op technische gronden. Een jaar daarvoor veroorzaakte de kwestie een politieke crisis, die leidde tot de val van het laatste kabinet van de vermoorde oud-premier Aldo Moro en tot vervroegde verkiezingen.

De voorstanders van vrije abortus hadden voldoende handtekeningen verzameld om in juni een volksstemming te laten houden als het wetsontwerp opnieuw zou zijn verworpen.

De christen-democraten hebben gedaan gekregen, dat de minimumleeftijd werd verhoogd van 16 tot 18 jaar, maar hun andere amendementen zijn verworpen door de meerderheid van communisten, socialisten, sociaal-democraten, radicalen en republikeinen.

Voor vrouwen beneden de 18 jaar is abortus ook toegestaan als ouders of voogden ermee instemmen. Na de eerste drie maanden van de zwangerschap mag abortus worden verricht als een arts of een adviescommissie van oordeel is dat de gezondheid van vrouw of kind gevaar loopt bij voortgezette zwangerschap.

Volgens niet-officiele schattingen laten jaarlijks minstens een miljoen Italiaanse vrouwen clandestien abortus plegen.

Moordenaar Moro geidentificeerd

ROME — De Italiaanse staatsradio (Gr-2) heeft vanochtend bekendgemaakt, dat de Romeinse politie de moordenaar van de Italiaanse ex-premier en voorzitter van de christendemocratische partij, Aldo Moro, geindentificeerd zou hebben. Ook de IBM-schrijfmachine zou gevonden zijn waarop de boodschappen zijn getikt van de Rode brigades tijdens de gevangenschap van Moro. Een en ander was gebeurd in de nacht van donderdag op vrijdag, na de ontdekking van twee schuilplaatsen van de Rode brigades in Rome. Daarbij waren tien personen aangehouden, onder wie een lid van de Rode brigades, die in het begin van dit jaar de Romeinse rechter Ricardo Palma gedood zou hebben. De Italiaanse politie laat overigens weinig los. Donderdag zou degene gearresteerd zijn, die de boodschappen van de Rode brigades tikte. Degene, die als de moordenaar van Moro is geidentificeerd is een 25-jarige, die nog voortvluchtig is. Officieel is nog niets bevestigd, maar degenen die met het onderzoek zijn belast hebben gezegd, dat een belangrijke fase in het onderzoek is bereikt.

Cycloon vaagt stad weg

RANGOON — Een cycloon heeft donderdag de Birmaanse stad Kyaoephvoe voor 90 procent verwoest, zo is officieel in Rangoon meegedeeld. Over mogelijke slachtoffers is nog niets bekend. De stad telt 200.000 inwoners.

Tiental Basken gearresteerd

BILBAO — De Spaanse politie heeft donderdag meegedeeld 10 Basken te hebben gearresteerd die verdacht worden van separatistische guerrilla-activiteit. De afgelopen week zijn vier politiemannen en twee guerrillastrijders gedood.

De gearresteerden zouden herhaaldelijk naar Frankrijk gegaan zijn om instructies te ontvangen van ETA-leiders voor de moord op een belangrijk persoon, het bouwen van schuilplaatsen en het vergaren van gegevens over de huizen van bepaalde lieden, kazernes van de politie, banken en fabrieken die door de ETA zouden moeten worden aangevallen.

Zij zouden ook twee mislukte pogingen tot ontvoering hebben gedaan. De politie heeft een aantal machinepistolen, pistolen en munitie in beslag genomen.

* * *

Vandaag

W.J. CRATSZ (wnd comm.) .....beetje verzet.....

Veel overlast door zeefinstallatie

Republiek ontevreden

KRALENDIJK — Er heerst grote ontevredenheid onder de bewoners van Noord Salinja en Republiek omtrent de zandtrucks van Antillen NV die af en aan rijden op de smalle wegen van de Republiek-boulevard om zand te halen voor de werkzaamheden aan de verlenging van de startbaan. Het halen van het zand begint vanaf 's morgens vroeg en gaat tot laat in de namiddag door en de truckchauffeurs rijden in ontstellende vaart de weg af en houden nauwelijks rekening met de bochten waardoor overal zand en gruis op de weg is komen te liggen met als gevolg dat voor de auto's van de bewoners van de Republiek slipgevaar dreigt. De chauffeurs worden per rit betaald en komen met hoge snelheid de berg opgereden, want tijd is geld.

De Antillen NV hebben een zandbrekerij boven op Republiek aangelegd waar ook het zand gezeefd wordt. Ten gevolge hiervan worden de huizen aan de overkant dagelijks in een witte nevel gehuld met alle nare gevolgen van dien. De klacht dat Republiek geen water heeft in de weekeinden blijkt ook een gevolg te zijn van de zeefinstallatie van Antillen NV en het onverantwoord vervuilen van het milieu in de buurt.

De Amigoe heeft vernomen dat het zand dat opgewaaid wordt door de ontluchtingsgaten van de watertank — die er vlak naast staat — het water uit het reservoir verontreinigt met als gevolg dat men de tank niet vol laat lopen met als gevolg dat de bewoners van Republiek geen druppel uit de kraan krijgen in de weekeinden. Wel is het zo dat er lucht met grote kracht uit de kraan komt bij het opendraaien en dat hierdoor de meter ook harder gaat lopen.

Om een beetje water te kunnen krijgen, moet je eerst alle lucht eruit laten lopen met als resultaat: geen water en toch een hoge waterrekening.

Naar wij verder hebben vernomen zijn er ook andere plaatsen in de buurt van het vliegveld waar eventueel zand gehaald kan worden en dat niet per se hiervoor de Republiek gebruikt hoeft te worden.

AGENDA CURAÇAO

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundigen van 20 mei 1978 van 08.00 uur t/m 22 mei 1978 om 06.00 uur:
Stads- en 2de distrikt Oost: dokter J.W.Rauchbaar, Landhuis "Rust en Vrede", Sta Rosaweg 34, tel.: 35849; spreekuren: 10.00-11.00/16.00-17.00 uur.
Stads- en 2de distrikt West: dokter M.J.M.Swart, spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spreekkamer Van Leeuwenhoekstraat 15, tel.: 24113; voor spoedgevallen tel.: 82367.
In het derde distrikt: dokter R.E.L.Vonhogen, Gezondheidscentrum Barber, tel.: 88058.

★★★

NACHTDIENST EILANDSGENEESKUNDIGE v.w.b. het derde distrikt voor de dienstdoende arts gelieve tel.: 88058 op te bellen en dan het antwoord van het antwoordapparaat af te wachten.

★★★

WIT GELE KRUIS: kantoor Santa Maria nr 17, tel.: 82947; kantoor geopend van 07.30 tot 12.00 en van 13.30 tot 17.00 uur; zuster Kuyt neemt waar van 06.00-07.30 op tel.: 36775; na 17.00 uur heeft zuster Pieters, tel.: 81645 de wacht, ook te bereiken via pageboy 027-149.

★★★

WEEKEINDEDIENST TANDARTS zaterdag en zondag van 11.00-12.00 uur dokter Vinck, Roode Kruisgeb., Fokkerweg (voor verdere inlichtingen na spreekuur: polikliniek St. Elisabeth hospitaal).

★★★

VERLOF BEGRAFENIS: zat.: de heer R.C.Rafael, Berg Altena 135.

★★★

BOTICA BANDABAO geopend maandag t/m vrijdag van 08.00-19.00 uur en zaterdag van 09.00-16.30 uur.

★★★

BOTICA's (nachtdienst) Otrabanda: Coromoto, tel.: 23241; Punda: Cerito, tel.: 35084.

★★★

BIOSCOPEN
ROXY: 19.00-21.30 The other side of midnight; 24.00 The devil's rain.
WEST-END: 19.00-21.00 Breakheart; 24.00 The willy conspiracy.
CINELANDIA: 19.15-21.15 Black heat; 24.00 Abbar.
DRIVE-IN: 19.00-21.00 Network; 24.00 Danish escort girls.
CINE-RIO: 20.00 Scorchy; 24.00 The spiritual boxer.

★★★

CINE-TRUCK: Hedenavond te Lagoen en morgenavond te Koraal Specht.

★★★

DIVERSEN
CENTRO PRO ARTE: 20.30 galavoorstelling toneelstuk De Meeuw-toneelgroep Studio-tbv Roode Kruis.

VERGADERING: 20.00 algemeen vereniging gepensioneerde politieagenten-Buurtcentrum Janwé.

HUBENTUD '70: 20.00 forum: Ontwikkelingsbrigade-clubgeb., Penstraat.

TONEELGR. THALIA: 20.00-22.00 lezing-Djogodo (spreker: de heer Luis Daal; ond.: Jacintho Benavente, vernieuwer van de Spaanse theater).

SPORT
BASKETBALL: 20.00 Ant. damessel. vs Cur. ploeg; 21.15 herensel. vs Sithoc-baan St. Thomascollege.

VOLLEYBALL: 19.30 dames: Green Socks vs Xaverianen; 21.00 heren: Sansui Birds vs Brazil (sub-kamp. Aruba)-Douaneclub, Mortiersweg.

CUR. DAMBOND: 20.00 Amstel damtoernooi-Club JPF.

CLUBTENT W'STAD: 20.00 klaverjassen.

★★★

Spanning onder hospitaal personeel

KRALENDIJK — In tegenstelling tot wat een bestuurslid van de stichting Ziekenverpleging tegenover de Amigoe heeft verklaard als zou de situatie onder het verplegend personeel rustig zijn, werd ons vandaag van de kant van het verplegend personeel meegedeeld dat een eventuele staking niet helemaal uitgesloten is. Dit in tegenstelling tot wat zij op 12 mei verklaarden dat de toestand nog niet zo vergevorderd is dat over een staking gesproken kan worden.

Zoals de Amigoe reeds eerder publiceerde, wacht de stichting Ziekenverpleging op financiele steun van de centrale regering en indien deze steun uitblijft, gaat het verplegend personeel dat een cao heeft gesloten met de AFBW over tot een algemene staking. Het verplegend personeel is van mening dat het wachten op de uitkering van een terugwerkende kracht nu al lang genoeg geduurd heeft en dat het hoog tijd wordt een nieuw cao te tekenen. De oude cao is al in augustus 1977 verlopen en sindsdien wacht men op een terugwerkende kracht van de stichting. In het belang van de gezondheidszorg op Bonaire is te hopen dat het niet zover zal komen dat onder het verplegend personeel een staking uitgeroepen moet worden.

★★★

TELECURACAO: 17.00 call it macaroni; 17.25 nature & science; 17.40 man from Atlantis; 18.35 Felix the cat; 18.44 bulletin tele-8; 18.50 deportivo tele-8; 19.00 p.r. eilandgebied; 19.30 aktualidad tele-8; 20.00 notisiero tele-8; 20.30 lo imperdonable; 21.00 Starsky & Hutch; 22.00 tempoe pa Dios; 22.05 show di Job; 23.21 new avengers; 24.21 notisiero tele-8.

AGENDA BONAIRE

CORRESPONDENTE: Yolanda Croes, Entrejol z/n, tel.: 4220
BEZORGING: Esmeraldo George, Entrejol 153-A, tel.: 4222
HOSPITAAL: 8000
TAXICENTRALE: 8845
POLITIE: 8900

★★★

WEEKEINDEDIENST eilandsgeneeskundige 19 mei van 18.00 uur t/m 22 mei 1978 van 07.30 uur: dokter Cervantis (bij twijfelgevallen gelieve tel.: 8333 op te bellen).

★★★

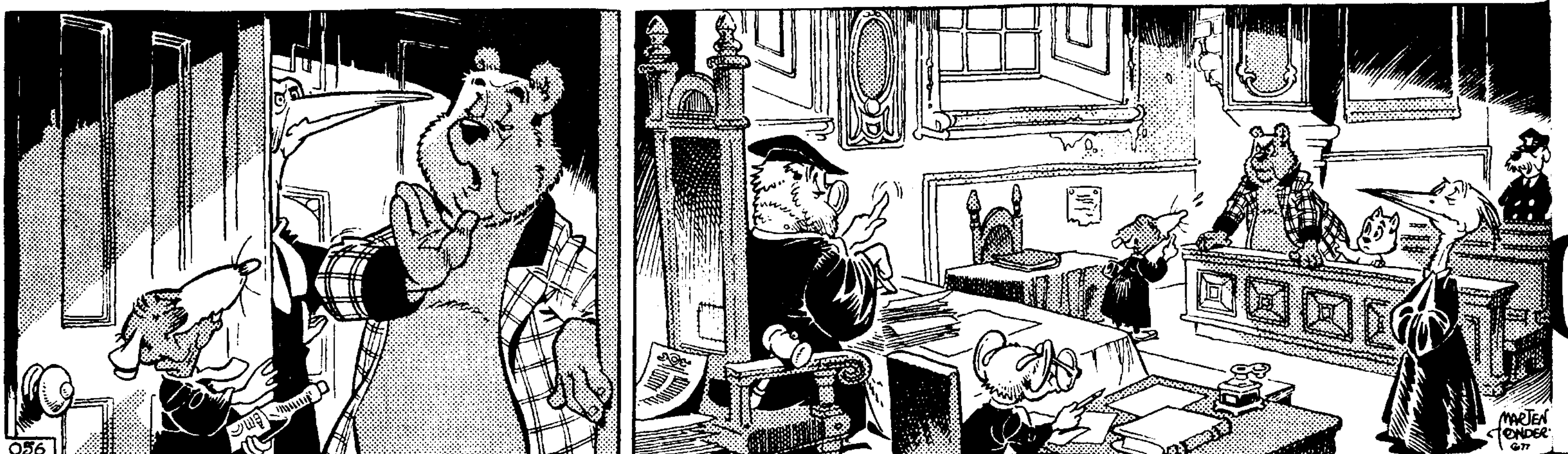
DIVERSEN
SPORT
VOLLEYBALL: 19.30 aanvang kamp.-tennisbaan Playa (vooraf defilé vertrek van Dominicusschool).

★★★

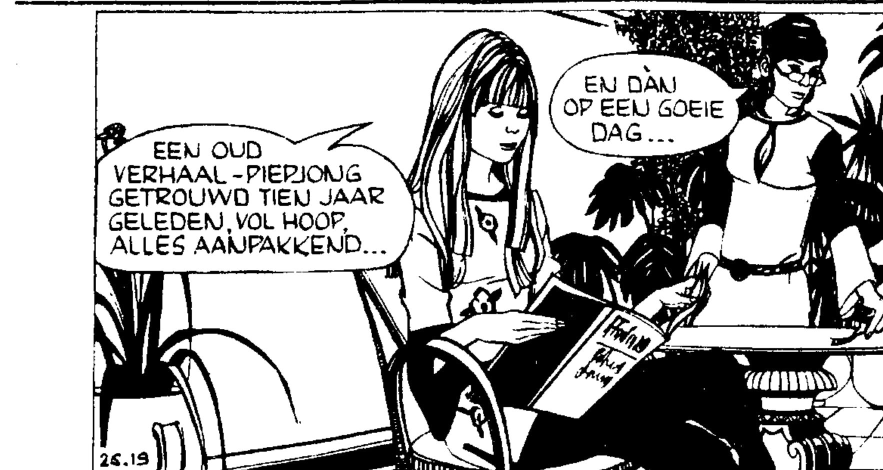
ZATERDAG
DIVERSEN
BON. MUSEUM (oud politiewacht) openingstijden: maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur en zaterdag van 09.00-13.00 uur.

LANDFILL te Lagoen: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur en zaterdag van 08.00-12.00 uur.

DE HEER BOMMEL EN DE DENKTANK

056 — De deur van de rechtzaal werd geopend en heer Bommel trad vastberaden voorwaarts. Hij werd echter staande gehouden door zijn advocaat. "U mag wel mee naar binnen", sprak deze. "Maar u moet op de publieke tribune gaan zitten en u héél rustig houden. Deze rechter is nogal streng op het punt van orde en regel". "Natuurlijk", zei heer Ollie fier. "Dat ben ik ook. Dat is de reden, dat ik hier ben, als u begrijpt wat ik bedoel". Hij volgde zijn raadsman naar binnen en niet lang daarna werd de zitting geopend. "Hedenmorgen heeft zich een nieuwe bewijslast opgestapeld", verklaarde rechter Morrel. "Daarvan moeten partijen kennis nemen voordat ze te mijner kennis worden gebracht. Na kort beraad heb ik dan ook besloten de zaak te verdagen tot een nader te bepalen datum". Heer Bommel rees opzwellend overeind en fluisterde hees: "Verdagen? Wat betekent dat? Ben ik soms nog niet genoeg verdaagd?" "Ssst!" siste meester Zwederkoorn.
"Het betekent alleen maar een klein uitstel. Blijft u toch kalm". Maar zijn kalmerende woorden misten jammer genoeg hun uitwerking.

Kibrahacha, Tipico Bon. voldaan over Cur. trip

KRALENDIJK — De "Grupo Folklorico Kibrahacha" en de muzikale groep "Tipico Bonairiano" zijn na hun optreden op Curacao, welvoldaan teruggekeerd naar Bonaire. Deze reis is verwezenlijkt kunnen worden dank zij de grote inzet van het Departement van Cultuur en Opvoeding op Curacao en met name door de chef Culturele zaken, de heer Pacheco Domacassé, die al het mogelijke in het werk heeft gesteld beide folkloristische groepen naar Curacao te krijgen. Op het vliegveld werden de Bonaireaanse gasten verwelkomd door de heren Pacheco Domacassé, Frank Rosina en Frank Franciska. Het departement van Cultuur had een interessant en drukbezet programma opgemaakt voor de beide Bonaireaanse groepen. Op 12 mei om 20.00 uur werd de eerste voorstelling gegeven in het Wilhelminapark. Onder de aanwezigen bevonden zich veel Bonaireanen die van de folkloristische show zijn komen genieten.

Op 13 mei werden er videotape-opnames gemaakt in het Landhuis Bonbini te Habaai en het is de bedoeling dat de tape via TeleCuracao uitgezonden zal worden. Het optreden in het Centro pro arte tijdens het programma van Eddie Pieters Heiliger vormde voor de folkloristische groep het hoogtepunt van hun bezoek aan Curacao. Zondag 14 mei namen beide groepen ook deel aan de moederdagviering in Centro pro arte tijdens de Show di Gala van Eddie Pieters Heiliger en groot applaus viel ten deel aan de Bonaireaanse groepen.

Behalve de voorstellingen aan het publiek werd te ere van de Bonaireaanse artisten een feest gegeven in de Quinta Guadaloupe georganiseerd door de Grupo Folklorico "Nos Antiyas" en het Departement voor Culturele zaken. Een bijzonder woord van dank gaat naar de heer Pacheco Domacassé, die gezorgd heeft voor een soepel verloop van het programma van de Bonaireaanse artiesten op Curacao en wederom heeft Pacheco bewezen een werkelijke promotor en grote voorstander te zijn van het Antilliaanse cultuur in het algemeen. Tot zover een ontvangen perscommuniqué over de reis van de twee Bonaireaanse folkloristische groepen naar Curacao in het kader van de culturele uitwisseling.

Volleybal op Bonaire: 23 clubs ingeschreven

KRALENDIJK — Vandaag (vrijdag) gaan de Bonaireaanse Volleybal-kampioenschappen van start op de banen van de BSF.

Om half acht 's avonds defileren alle clubs vergezeld van drumbands van de St. Dominicusschool te Playa richting Simon Bolivarstraat, Breedestraat naar de banen van de Bonaire Sport Federatie.

Aan dit wedstrijdtoernooi zullen 23 clubs deelnemen waarvan 11 dames en 12 herenteams. In totaal zijn dit 365 ingeschreven leden.

Er zal zowel in een hoofdklasse als in de A-klasse gespeeld worden en de heren en dames kampioenen zullen tegen het einde van het jaar Bonaire in de wedstrijdden voor de Antilliaanse cup vertegenwoordigen. De scheidsrechters voor de wedstrijden van vrijdag, zaterdag en zondag zijn allen gediplomeerde scheidsrechters die de Internationale cursus gevolgd hebben die laatst hier op Bonaire gegeven werd door wedstrijdexperts uit Santo Domingo.

De belangstelling van het publiek voor de komende volleybalwedstrijden is enorm groot. Dit is wel begrijpelijk als men weet dat op Bonaire de volleyballsport één van de meest geliefde takken van sport is met tot nu toe de meeste clubs.

Telefoonaansluitingen in Republiek?

KRALENDIJK — De Amigoe heeft vernomen dat binnenkort telefoonaansluiting zal komen op de berg oftewel Republiek. Het is tot nu toe niet mogelijk geweest telefoonaansluiting hier te krijgen, maar zeer waarschijnlijk zal de telefoonaansluiting via straalverbinding aangelegd worden. De bewoners van Republiek Boulevard zijn dan ook zeer blij met deze vordering en hopen eindelijk uit hun isolement verlost te worden.

VLB benaderd voor steun aan Onderwijsdag

KRALENDIJK — Een commissie van leerkrachten, waar onder meer leden van de Ormabo bij zijn, heeft de VLB benaderd voor hulp op organisatorisch zowel als op financieel gebied om te helpen met het organiseren van een Onderwijsdag. Voor zover wij zijn ingelicht staat de VLB zeer positief hier tegenover, daar men vindt dat het onderwijsbelang prevaleert boven eigenbelang en dat men als Onderwijsbond open moet staan voor samenwerking. Wel is het zo dat de leden van de Ormabo niet als vertegenwoordigers van hun vereniging optreden daar het bestuur van Ormabo, waarvan de voorzitterschap nog in handen is van de heer H.Linkels, een afwijzende houding heeft genomen tegenover dit initiatief om met de VLB samen te werken voor het tot standkomen van een Onderwijsdag op Bonaire. Het initiatief van de Onderwijsdag is afkomstig van Ormabo-lid Nochi Willem.

Met diep leedwezen maken wij bekend dat op 43-jarige leeftijd van ons is heengegaan

CHARLES NEMESIO APOLINA
(CHARO)

in leven was hij 23 jaar werkzaam in ons bedrijf.
Wij zullen hem altijd herinneren als een goede medewerker en collega.
Onze deelneming gaat uit naar de familieleden.
De teraardebestelling vindt plaats op zondag 21 mei a.s. om 16.30 uur vanuit El Tributo Parera naar de Rooms Katholieke begraafplaats te Sta. Rosa.

19 mei 1978 — Directie en Personeel, Meubelindustrie de Maayer N.V.

MANSOUR: TWEE VERKAVELINGSPLANNEN AFGEKEURD

Terrein huur vanaf 1949 gelijk

Grondeigenaar Wishi bereid tot serieus bod

WILLEMSTAD — De eigenaar van een flink stuk grond op Wishi, de voormalige zakenman César Mansour, verklaarde in een gesprek met de Amigoe dat de overheid twee verkavelingsplannen voor dit gebied heeft afgekeurd. Het tweede betrof een plan door de DOW zelf was gemaakt, maar dat werd nadat het betaald was toch door het BC afgewezen. Hij sprak tegen als zouden de mensen op zijn terrein hoge huurprijzen moeten betalen, want sinds 1949 zijn zijn tarieven, die liggen tussen de vijf en vijftien gulden, niet omhoog gegaan.

Zo heeft hij zelfs nog duizenden guldens aan achterstallige huur uitstaan op veel plaatsen. De heer Mansour vertelde geen huizen te bezitten op Wishi en dat de meeste woningen in elk geval op zijn terrein eigendom zijn van de mensen die daar in wonen. Nimmer heeft hij van de overheid of andere instanties een aanbod gehad voor de aankoop van het gehele terrein dat van hem is. In het onderhoud met de Amigoe bekende hij bereid te zijn in te gaan op een serieuze offerte in die richting.

In de afgelopen weken is van verse zijden aangedrongen op maatregelen die genomen moeten worden tegen de huisterreineigenaren op Marchena en omgeving. Door een gedeputeerde is het plan geopperd de hele buurt te onteigenen en over te gaan tot een grote schoonmaak door overheidsinstanties. Dit voornemen werd aangevallen, omdat daardoor echts de terreinen en huizen in hun waarde omhoog gaan wat ten goede komt van de eigenaren.

ADVOCATEN

Een voormalig zakenman, César Mansour, bezit in die omgeving een stuk grond van ongeveer 300.000 vierkante meter. Dit is een flink stuk van Wishi, welke buurt ligt achter de kerk van Wishi. Marchena ligt daar tegenover aan de andere kant van de weg. In 1941 kocht de heer Mansour, die oorspronkelijk uit Libanon komt, het gebied van een familie Maduro. Toen stonden er al huizen op.

Het merendeel van de huizen op dit terrein is eigendom van de bewoners. De huis-eigenaren zijn verplicht maandelijks een bepaald bedrag aan grondhuur te betalen aan de heer Mansour. Afhankelijk van de grootte van de grond worden prijzen berekend van vijf tot vijftien gulden. Sinds 1949 zijn deze prijzen niet meer omhoog gegaan, vertelde de heer Mansour, terwijl de huisbewoners wel in salaris zijn vooruitgegaan sindsdien. Toch heeft hij ook nu duizenden guldens aan huur uitstaan. Zelfs met tussenkomst van advocaten lukt het niet de hele achterstallige huur te innen.

SERIEUS BOD

Van de goede betalers hoort hij nooit kritiek. Zij benaderen hem zelfs regelmatig voor huur van meer grond. De meeste kritiek komt volgens hem van huurders die niet goed betalen. Deze gebruiken onder andere als argument om niet te hoeven te betalen, dat de overheid het hele gebied gaat opkopen. Hij vindt dit erg vreemd want hij is nimmer benaderd noch door de overheid, noch door andere instanties, om het terrein op te kopen. Doorgevraagd hierover zei hij dat bewoners van huizen in deze streek hem wel meer dan eens hebben gevraagd een stuk te mogen kopen, maar hij wil de grond niet in delen verkopen. Hij geeft toe bereid te zijn in te gaan op een serieus aanbod van de overheid of anderen als dit dan het gehele stuk grond betreft. Wat hij verstaat onder een serieus aanbod vertelde de heer Mansour niet.

Overigens verwacht hij alleen van de overheid een serieus aanbod, want anderen die gezien de financien het terrein zouden kunnen kopen zien hiervan af wetende hoe moeilijk het is steeds op tijd de huur binnen te hebben.

THEATER REX

Van de lap grond die van hem is mag hij bij gebrek aan een vergunning 100.000 vierkante meter niet gebruikt worden. Dit terrein ligt braak en staat dus momenteel niet opgenomen in een door door BC aanvaard verkavelingsplan. Een eerste plan werd in 1948 door een hem bekende persoon, die toen ambtenaar was en kundig op dit terrein, opgemaakt, maar door de overheid van toen afgewezen. Volgens de heer Mansour wisten ze zelf niet waarom zij het plan niet accepteerden en een motivering van de afwijzing heeft hij nooit mogen ontvangen.

Daar voegde hij nog aan toe dat later toch ditzelfde verkavelingsplan door de overheidsinstanties is gebruikt als het plan van Wishi.

Na met overheidsinstanties overleg te hebben gepleegd werd hem de DOW aangeraden als de aangewezen instantie, die een dergelijk plan voor hem kan opstellen. Dat gebeurde in 1970. Hiervoor betaalde de heer Mansour 306 gulden, maar ook dit plan accepteerde het BC niet. De heer Mansour zei betaald te hebben na de verzekering te hebben gekregen dat het plan uitvoerbaar was, want inmiddels had hij het idee opgevat om tussen het vroegere theater Rex en de kerk van Wishi tien winkels op te zetten met daarachter even zoveel deposito's. Pas nadat voor het plan was betaald werd het besluit genomen dat deze niet aanvaardbaar was. De overheid zag van het plan af, omdat bij zware regenval het water zou blijven staan bij Marchena, dat betekent een heel eind van zijn winkels af. Met stemverheffing laat de heer Mansour vervolgens horen: "Ik heb niets met Marchena te maken. Van dat water is mijn fout niet. Zij hebben zelf de Nijlweg aangelegd waardoor het water nu niet meer naar het Schottegat kan stromen".

SHELL-ROOK

Volgens hem is het pertinent niet waar dat Wishi een vuile wijk is. Na te hebben opgemerkt dat daar waarschijnlijk de beste bouwgrond te vinden is van heel Curacao, zegt hij dat hij nooit iets heeft gemerkt van schoonmaakacties van de overheid, ook al niet omdat het in die buurt niet nodig zou zijn. De verantwoordelijkheid voor de vervuiling ligt verder niet bij hem als terreineigenaar, maar bij de mensen die er wonen en deze dus kunnen bevuilen. Dat de wagens van de Reinigingsdienst daar niet langs komen is geen verschijnsel van daar alleen, maar van meer plaatsen op het eiland. Last van de Shell-rook zou in de wijk praktisch tot het verleden behoren, zei de voormalige zakenman, sinds de oliemaatschappij enkele jaren geleden de hogere schoorsteenpijpen installeerde. Hierdoor wordt de vuile rook overgedreven.

Wat van overheidswege wel zo nu en dan wordt gedaan in de wijk is het schaven van de zandwegen. Het komt bij hem wel vreemd over dat dit steeds geschied vlak vóór verkiezingen, waarna de situatie weer terugkomt naar het oude en niet meer wordt bijgehouden. Hij heeft nimmer rekeningen voor dit soort werk gepresenteerd gekregen, maar is ook niet van plan daarvoor te betalen. Al van vóór de bouw van het Hilton hotel zou er gesproken zijn over de aanleg van asfaltwegen door deze buurt. Nooit is daarvan iets uitgevoerd, maar telkens vóór de verkiezingen komen dergelijke voornemens weer boven tafel. Hij zei dat politici met hun uitlatingen politiek gewin nastreven. Op zich heeft hij daar niets op tegen, maar vindt de manier waarop dat de laatste tijd met de omgeving van Marchena wordt gedaan wel erg laag bij de grond.

FRICTIES

Van de kritiek van de vakbonden noemt hij alleen de VLC bij name. Hij zegt dat die lieden zich bewust moeten zijn van het feit dat dankzij de belasting die grondeigenaren betalen zij in staat worden gesteld maandelijk salaris te ontvangen.. Dankzij het uitzuigen zoals de VLC het noemt krijgen zij hun geld" zei de heer Mansour.

De fricties tussen de heer Mansour en de overheid dateren van vele jaren her, toen het zelfs een keer zover kwam dat bij uitblijven van zijn gebouwen op Wishi van overheidswege met de grond werd gelijk gemaakt om plaats te maken voor een weg die moest leiden naar Hilton. Deze weg is er niet meer gekomen. Ongeveer twee jaar geleden werd bekend gemaakt dat er plannen zijn voor uitbreiding van de Schottegatweg door Wishi en Marchena. Hij heeft daarop aangegeven wat hij voor prijs vraagt voor die stukken die over zijn terrein zouden moeten gaan, maar daarop heeft hij nooit meer antwoord gehad van overheidszijde.

Zeven ton voor steenbrekerij op Saba

WILLEMSTAD — Voor een bedrag van 740.000 gulden keurt Nederland goed dat op Saba een steenbrekerij ("crusher") wordt opgezet. Van Nederlandse zijde is voorgesteld dit te doen in de vorm van een naamloze vennootschap waarin een aannemingsbedrijf van Sint Maarten participeert.

In een gesprek met minister Miguel Pourier van Welvaartszorg kwam naar voren dat woensdag besprekingen hebben plaats gevonden van overheidswege met het bedrijf Cramers Construction van St. Maarten voor deelname in de steenbrekerij. De voorstellen die door beide partijen zijn gedaan liggen vooralsnog ver uit elkaar. Dit bedrijf dat zal draaien met aan ongeveer vijf permanente arbeidsplaatsen, zal volgens de plannen en gezien de kleinschalige markt van Saba ook tot export overgaan, onder andere naar Sint Maarten.

Dat is ook de reden voor participatie van Sint Maarten in het projekt.

Ned. steun voor Medisch archief

WILLEMSTAD — De Nederlandse regering zal het projekt "Bouw en inrichting medisch archief" van het Sint Elisabeth Hospitaal medefinancieren ten laste van de fondsen voor Sociale en educatieve projekten. De Nederlandse bijdrage beloopt naf. 329.417,— hetgeen 75 procent is van de totale investering. De resterende 25 procent zal worden ingebracht door de stichting St. Elisabeth Hospitaal. De huidige behuizing van het Medisch archief van het ziekenhuis is reeds jaren veel te klein en niet doelmatig. Met het gereedkomen van de nieuwe polikliniek bleek dat het souterrain voor de nieuwe behuizing van dat archief aan alle eisen voldeed. Men beoogt dan ook het Medisch archief in de nieuwe ruimte om te bouwen tot een goed functionerend Medisch informatiecentrum.

WILLEMSTAD — In het kader van zijn 55-jarig bestaan heeft de directie van Moreno Brandao & Sons & Inc. een muurschilder-wedstrijd georganiseerd onder de leerlingen van de technische scholen van Curacao. Van de week werd bekend gemaakt wie de prijs - een watercooler - gewonnen heeft. Dat bleek de Pablo Duarteschool van Buena Vista te zijn, welke onder meer een vlieger in zijn werkstuk had verwerkt, waar Moreno onlangs heeft deelgenomen met een super vlieger aan het Vliegerfestival. De leerlingen van de Pablo Duarteschool hebben er een kleurrijk stuk van gemaakt. Op de tweede plaats eindigde de Van Ginnekenschool van Brievengat en op de derde de Jan Rumersschool. Bij de foto: de heer Alex Chatlein van Moreno bekijkt nog eens de Pablo Duarte inzending.

B. CROES: GOEDE SFEER WEER BEDORVEN

Voor interparlementair kontakt:

Minderheidsnota MEP

WILLEMSTAD — De MEP-fractie in de staten komt met een minderheidsdiscussienota voor het interparlementair kontakt tussen Nederland en de Antillen de volgende maand. Dit verklaart de heer Betico Croes, fractie-leider van de MEP in de volksvertegenwoordiging, vandaag in een perskommuniqué. De MEP is van oordeel dat de coalitie-partners in de staten niet handelen in de geest van de overeenkomst die gesloten is bij het tripartite overleg van verleden maand op Curacao. "Wij voorzien dan ook zeer grote moeilijkheden en de bereikte goede sfeer van april is weer totaal bedorven", schrijft de MEP-leider.

Bij de behandeling van de CC van de staten gisteravond kwam naar voren dat het geenszins de bedoeling is geweest dat de diskussienota's gepubliceerd zouden worden (zie Amigoe van maandag en woensdag) en voor intern gebruik waren.

De MEP raakte al direct bij de behandeling van het eerste nota in de clinch met de meerderheid van de staten. In de sociaal-economische nota wordt volgens de MEP in de formulering geen mogelijkheid opengelaten voor de onafhankelijkheid van één of meer eilanden, waar geschreven wordt over de onafhankelijkheid van de Antillen. De MEP besloot daarop met een minderheidsnota voor de dag te komen.

Van de kant van de andere oppositie-partij, Frente Obrero, vernam de Amigoe vanmorgen dat deze partij het niet geheel eens is met al hetgeen staat in de diskussienota's, maar niet besloten heeft tot minderheidsnota's. Volgens de Frente-woordvoerder zijn de nota's ter diskussie en dus kan niet gesproken worden van een conformeren van Frente aan de inhoud. Tijdens de diskussies zullen de verschillen in opvattingen duidelijk worden. Nadat de MEP-fractie besloten had tot de minderheidsnota's, waar de rest van de staten geen bezwaar tegen had, was het verdere verloop van de vergadering slechts een aangelegenheid van de andere fracties, laat Croes weten.

BEDORVEN

Volgens de MEP-leider trekken de regeringsfracties in de staten zich niets aan van de geest die er bestaat en die leidde tot de overeenkomst die verleden maand bereikt werd door de minister-president Rozendal, minister Van der Stee en de Arubaanse delegatie. De heer Croes voorspelt grote problemen en zegt dat de sfeer van de vorige maand alweer helemaal bedorven is door de coalitiepartners. Hij dringt aan op een spoedige instelling van de Koninkrijkswerkgroep.

"Indien de Antilliaanse politici de ernst van de Arubaanse zaak niet inzien en geen respect tonen voor het zelfbeschikkingsrecht van de bevolking en de uitslag van het referendum, dan kan het wel uitlopen op een kwaadschikse realisering van de onafhankelijkheid voor 1981".

Dit acht de MEP evenwel de uiterste maatregel van hun kant en zij richten hun hoop op de Koninkrijkscommissie en vooral op Nederland hierin. De persverklaring van de MEP wordt aldus afgesloten: "Gaan zij van de gedachte uit dat papier (het tripartite akkoord) gewillig is, dan zullen zij met hun neus op de keiharde werkelijkheid worden gedrukt. Het is later dan bedoelde Antilliaanse politici denken".

MAMMOET

De vergadering behandelde de twee andere diskussienota's, namelijk de staatkundige en de sociaal, cultureel en educatieve, en in deze laatste die "in klad" was ingediend, zaten nog diverse onnauwkeurigheden die weer gecorrigeerd.

De twee andere agendapunten waren de verhoging van de vakantie-toeslag voor ambtenaren van vijf naar zes procent en het wetsontwerp op het secundair voortgezet onderwijs. Deze laatste wet dient ervoor te zorgen dat de nieuwere vormen van voortgezet onderwijs tot en met HTS inclusief de "mammoet-schooltypen" een wettelijke basis krijgen op de Antillen. Beide voorstellen werden door een meerderheid van het college aanvaard.

Industriehal voor Saba

WILLEMSTAD — Van Nederland is de goedkeuring ontvangen voor de opzet van een industriehal op Saba ter waarde van 378.000 gulden. Dit is besluit is genomen nadat bleek dat een Amerikaans bedrijf, Metormood, interesse toonde in vestiging op dit eiland. Dit bedrijf maakt meetinstrumenten en zal werk kunnen bieden aan totaal ongeveer vijftien vrouwelijke krachten.

Fedema op Nationaal Assemblee in Ven.

WILLEMSTAD — De voorzitter van de ouderfederatie Fedema, de heer Donald Palm, is vanmorgen naar het tiende Nationale Assemblee vertrokken op uitnodiging van de Venezolaanse federatie van ouders van schoolgaande kinderen Faprec. Tussen deze twee ouderfederaties is volgens Fedema-secretaris W.Francisca steeds een goede verstandhouding geweest en verwacht wordt dat zij op het assemblee tot positieve resultaten zullen komen.

Zondag bonte avond op St Janschool

WILLEMSTAD — Zondag 21 mei zal er op de St. Janschool een bonte avond worden gehouden, waar dans, toneel en een modeshow de belangrijkste attracties zullen zijn. Tipico Nos Grandesa zal voor de muzikale sfeer zorgen. De entree is vastgesteld voor basisschoolkinderen op één gulden en voor volwassenen fl.3,50. De inkomsten komen ten bate van de viering van het 25-jarig bestaan van de St. Janschool. Het feest wordt gehouden van zes tot negen uur 's avonds.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting geldig voor de komende 24 uur; Half tot zwaar bewolkt met kans op een plaatselijke bui. Matige, overdag vrij krachtige oostelijke wind

Weersoverzicht: Hoewel door toevoer van vochtige lucht in de hogere luchtlagen de bewolking is toegenomen blijft de buienactiviteit gering en voornamelijk in de ochtenduren.

Met steun Venezolaans kapitaal

Handelspaleis voor Brionplein

WILLEMSTAD — De heer Ruben Yrausquin is van plan met steun van Venezolaans kapitaal op het Brionplein een handelspaleis van zes verdieping neer te zetten. Het ontwerp werd door Associated Architects gemaakt, en is reeds bij DOW ingediend. De heer Yrausquin zei gisteren dat het eigenlijk nog te prematuur was om over de plannen een persconferentie te houden maar dat enkele media er al van bericht hadden. Hij zei verder dat het moeilijk was precies te zeggen wat het gebouw gaat kosten, daar het twee jaar zal duren voordat men met de bouw gereed zal zijn. Een raming op het ogenblik komt op zes en een half miljoen te staan. Begin volgend jaar wil men met de bouw beginnen.

Het gebouw zal wat bouw stijl betreft harmonieren met de architektuur op het Brionplein. Het is de bedoeling dat beneden winkels worden gevestigd. Van elk soort een. De winkelruimte zal per meter worden verkocht. In het gebouw zullen verder kantoren worden ondergebracht en appartementen voor vrijgezellen of onvolledige gezinnen. Op de zesde verdieping is een "penthouse" geplanned dat geheel uit glas zal worden opgetrokken met uitzicht op de sterren. Volgens de heer Yrausquin uitermate geschikt voor restaurant of nachtclub. Het gehele gebouw is verder airconditioned met een unit op het dak zodat het gebouw niet ontsierd wordt en er geen water op de trottoirs lekt. Jammer genoeg wordt het geraamte van het Taubergebouw niet gesloopt om plaats te maken voor het Plaza Comercial Center zoals het "paleis" zal worden genoemd. Wel zulien de kiosken voor het gebouw moeten plaats maken. Het gebouw zal vlak bij de brug verrijzen vóór het kantoor van de havenpolitie. De heer Yrausquin zei om sentimentele redenen het Brionplein te hebben gekozen omdat hij jaren op het plein Boutique Brion heeft gehad dat bij de onlusten van 30 mei afbrandde.

Vice-voorzitter van Jaycees op bezoek

WILLEMSTAD — Vanavond om 7 uur komt op Curaçao aan, afkomstig uit St. Maarten, de Internationale vice voorzitter van de Jaycees Patricio Izurieta. Het betreft zijn officieel bezoek aan de kamers van de Jaycees. Hij zal van de gelegenheid ook gebruik maken om besprekingen te voeren met de commissie die de komende Internationale conferentie van de Jaycees voorbereidt van 12-15 juli.

De heer Izurieta werd in 1934 in Ecuador geboren. Hij is landbouwkundig ingenieur en is als direkteur verbonden aan 2 veevoeder-producerende bedrijven in zijn land. Als Internationale vice voorzitter van de Jaycees heeft de heer Izurieta tot taak het bijstaan en toezicht uitoefenen op de volgende landen: Sto. Domingo, Nederlandse Antillen en de Verenigde Staten van Amerika. Tijdens de komende Internationale conferentie zal de heer Izurieta als voorzitter optreden. Op 22 mei vertrekt de heer Izurieta uit de Nederlandse Antillen.

Jeukens licht rapport toe

DEN HAAG — De vaste Kamercommissie voor de Nederlandse Antillen heeft zich donderdagmorgen bijna twee uur door professor Jeukens laten voorlichten over de zes eilanden. Het gesprek met de hoogleraar over diens rapport inzake de staatsrechtelijke structuur van de Nederlandse Antillen, heeft geen nieuwe gezichtspunten opgeleverd.

Volgens voorzitter Van Zeil (CDA) van de Kamercommissie gaf Jeukens tijdens het gesprek een toelichting op zijn rapport. Vervolgens kreeg de bijeenkomst een meer orienterend karakter.

Van Zeil noemde de commissievergadering van donderdag van groot belang met het oog op het bezoek dat een Nederlandse parlementaire delegatie komende maand aan het eilandengebied brengt.

AOB-avond van Hubentut 70

WILLEMSTAD — Onder het motto "is het waar dat de Antilliaanse Ontwikkelings brigade een oplossing biedt voor het werkloosheidsvraagstuk of is het een manier om de bevolkingen te onderdrukken?" organiseert Hubentut 70 vanavond een informatieve avond in zijn gebouw aan de Oranjestraat. In het forum hebben plaats de heren Elko Karel, Rus Anthony en Don Martina. De avond begint om acht uur.

TWEE ONDERWIJZERS STAAN TE PRATEN BIJ HET HEK.
1STE OND.: EEN ONDERWIJZER HEEFT DE KERK NIET NODIG, MAAR WIL WEL WERKEN AAN EEN SCHOOL VAN DE KERK, BEGRIJP JIJ DAAR WAT VAN?
2DE OND (OVER HET HEK KIJKEND): OCH, WAT ONDERWIJZERS DOEN IN DE KERK WAT NIET OP?
1STE OND.: DUS HEEFT HIJ DE KERK WEL NODIG? ... WAAROM?
1STE OND.: "OM ONGELOVIG TE ZIJN."

Mr. Cecil L. Delvalle takes pleasure in announcing the coming marriage of his daughter

Lisa Delvalle

with

Mr. Sidney John Hooper

on Saturday, 27th. May, 1978 in Boston, Mass.

Temporary address:

17A Forest Street

Cambridge, Mass. 02140

De heer en mevrouw Eric Croes maken hierbij bekend dat hun dochter

MARIA OFELIA CROES

en

LEO TEUNISSEN

in het huwelijk zijn getreden

Sharleen Rasheta

is mijn naam

Patsy en Juan Lucie

978

AGENDA ARUBA

ese nummers van de Amigoe Aruba zijn dagelijks verkrijgbaar in Oranjestad bij Resqueria van Zepp Wever, grid, La Fama, La Popular en t Soda Fountain, Edwins ive-in te Savaneta, Nicolas ore, De Wit Store in Dividivi, eraton-hotel en Aruba aribbean-hotel, Van Dorp, mericana Aruba-hotel, Holiy Inn Drugstore en San Nicostore.

antoor: Nassaustraat 110

elefoonnummers: Alle afdeingen: 4333-4334.

antooruren: werkdagen 08.15-2.00/14.00-17.30 uur; zaterdag 8.15-10.00 uur.

elefoon na kantooruren voor oedgevallen: tel.: 1639-2950-316.

axicentrale: 24 uur per dag, el.: 2116 of 1604.

olitie: 4555
larmcentrale: 4255.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD: De Veer: 0.30 A star is born (14 jr.); 4.00 Poesjes in een mannenuis (18 jr.). Rialto: 20.00 The and of dr Moreau (14 jr.); 2.30 Bel ami (18 jr.).
BALASHI: Drive-in: 20.30 ora, Tora, Tora (14 jr.); 24.00 eadly angels (18 jr.).
SAN NICOLAAS: Principal: 0.30 Mayday (all); 24.00 uperchick (18 jr.).

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 3168; Noord: tel.: 425; Santa Cruz en Paradera: el.: 8288; Savaneta en Brazil: el.: 7020; San Nicolaas: tel.: 906; Dakota, Patiastraat 27: el.: 4444.

BOTICA'S: Oranjestad: Del Pueblo, tel.: 1253; San Nicolaas: San Lucas, tel.: 5119.

WACHTREGELING DOKTOREN Oranjestad, Sta Cruz, Paradera en Noord: dokter P.H.K.Lin, Noord 68, tel.: 1522; San Nicolaas en Savaneta: dokter C.E.Zaandam, Palisiaweg 22, tel.: 5816.

★★★

DIVERSEN
SPORT
BASEBALL: 20.00 AA-kl.: Heineken vs White Label-LSP.

★★★

ZATERDAG
DIVERSEN
STICHTING DIABETICI: 07.00-11.00 Mobil unit-Emanuelkapel, Rooi Hundo.

MISS TEEN PRINCESS: 15.00 vertrek kandidaten voor een auto-parade vanaf woonhuis Catiri 5 (rondrit over het eiland).

MILITAIRTEHUIS: 18.30 oecumenische dienst-tgv tienjarig bestaan-kapel kamp (na afloop koffiedrinken-MT).

VRACHTSCHEPEN: Astronomer en Gerd Wesch-vert. KNSM.

SPORT
BASKETBALL: 16.30-18.30 gelegenheid om basketball te leren spelen-Estrellaclub (de heer Robert Oduber), Aruba Jrs (de heer Emile Herde), LSP (de heer Mario Krozendijk).

TENNIS: 16.00/18.00 en 19.00 uur toernooi Aruba vs Curacaobanen Marlboro.

★★★

TELEARUBA: 17.00 call it marcaroni; 17.30 wonderful world of disney; 18.30 Felix the cat; 18.35 nature & science; 18.45 eng. nieuws; 19.00 cocktail musical; 19.30 candid camera; 20.00 telenoticias; 20.30 lo imperdonable; 21.00 medical center (The price of a child); 22.00 homocide.

★★★

Jeugddienst in Piedra Plat

PIEDRA PLAT — In de protestantse kerk te Piedra Plat wordt zondag 21 mei 's avonds om zeven uur een Jeugddienst gehouden. Het onderwerp is: „Zijn wij onafhankelijk?" Spreker is de heer J. Teeuwen, leraar Nederlands aan het Colegio Arubano. Medewerking wordt in deze dienst verleend door de Methodist youth choir. Iedereen is van harte welkom.

Volgens Betico Croes:

Landsregering zet de polarisatie in

ORANJESTAD — Zoals de Amigoe gisteren reeds in het kort berichtte heeft de voorzitter van de MEP Betico Croes met een verklaring gereageerd op de discussienota van de statenleden P. van der Veen (DP) en ing. Virgilio Kock (PPA) door te stellen dat dit „juridische kolder" is. De heer Betico Croes komt tot de conclusie dat door de brief van minister Max Croes voor eilandelijk overleg en deze discussienota de polarisatie zijdens de centrale regering werd ingezet.

De verklaring van de heer Croes luidt als volgt:

Gisteren heeft ons een discussienota van de „Staten" (?) bereikt getekend door de statenleden P.v.d. Veen (DP) en Virgilio Kock (PPA) bedoeld als opmerkingen van de Staten van de N.A. naar aanleiding van de discussienota van het Nederlandse Parlement.

Hevig verontwaardigd hebben wij het stuk gelezen, die bepaalde trekken vertoont van een Curaçaose jurist die in het verleden getoond heeft een vurige tegenstander te zijn van de Arubaanse onafhankelijkheid.

Dat de heer v/d Veen (DP) dat stuk ondertekend heeft, heeft bij ons geen verbazing gewekt, aangezien uit die hoek spelletjes te verwachten zijn, maar dat zij de marionet Virgilio Kock hebben gestrikt om het stuk te tekenen heeft niet slechts verbazing doch ook verontwaardiging bij ons gewekt.

Wij bestempelen dat stuk dan ook als „juridisch kolder" en „olie op het vuur" in de politieke verhoudingen binnen de Antillen.

Nadat minister Max Croes in een ongelukkig gestelde brief inzake het interinsulair topoverleg kwaad bloed gezet heeft in Arubaanse politieke kringen, moet dit „stuk" als „polariserend" worden bestempeld en naar het rijk der fabelen worden verwezen.

Allereerst wekken de twee statenleden „de indruk alsof zij bevoegd zijn namens de „Staten" te praten.

Was dit stuk als een concept bedoeld voor interne discussies, dan had men het nog niet vrij moeten geven voor publikatie. Wat ons in hevige mate geergerd heeft is de strekking van het stuk waarbij voorbij gegaan werd aan de politieke realiteit. Het bereikte tripartite akkoord van 19 en 20 april zal van zowel op de „Interne Staatkundige Struktuur van de N.A." als op de termijnen, aldus van der Veen en V. Kock.

Dezerzijds zij met betrekking daarop nadrukkelijk gesteld dat er niet meer sprake moet zijn van de „Interne staatkundige struktuur van de Antillen", doch van een onafhankelijk Aruba en de toekomstige staatkundige struktuur van de overige eilanden.

Of genoemde statenleden een vertragingselement zien voor wat betreft de termijnen blijkt niet duidelijk uit het stuk. Wij tekenen aan dat het bereikte akkoord en de daaruit voortvloeiende werkzaamheden erop gericht zullen moeten zijn de onafhankelijkheid van Aruba gestalte te geven in 1981 en de samenwerkingsverbanden op volkenrechtelijke basis met de overige eilanden en Nederland.

Genoemde statenleden hebben de plank totaal misgeslagen door te stellen dat hetgeen in de commissie „Antilliaans spoor uit de bus komt, op hun juridische en economische realiseerbaarheid zal worden getoetst in de werkgroep onder de naam „Koninkrijksspoor."

De commissie „Antilliaans spoor" heeft tot taak een interinsulair overleg te starten ten aanzien van Decentralisatie — en herstructureringsplannen. Aruba zal medewerking verlenen aan de decentralisatieplannen.

Voor wat betreft de herstructureringplannen zullen de andere eilanden aan het woord blijven.

Aruba zal bijzonder intensief deelnemen aan de werkzaamheden van de commissie koninkrijksspoor waar de voorbereiding van de Arubaanse onafhankelijkheid ter hand zal worden genomen.

Ook het rapport Jeukens is weer eens uit de prullemand gehaald en hebben de Statenleden gemeend stil te moeten staan bij de garanties voor de deelstaten. Wij blijven erbij dat genoemde rapport achterhaald en uit de tijd is; willen daarom geen woorden meer over reppen.

V. Kock van de PPA, medeondertekenaar van het stuk, wiens partij voorstander is van gelijkwaardigheid tussen Aruba en Curaçao binnen de Antillen, komt met zijn collega tot de commissie dat het "one man one vote beginsel" niet „volstrekt" kan worden doorgevoerd.

Daarmee heeft hij hun standpunt ten aanzien van de gelijkheid losgelaten. Juridisch kolder is de interpretatie dat aan het woord „zelfbestuur" wordt gegeven. Verheugend is het feit dat de statenleden kunst- en vliegwerk hanteren om aan het begrip „zelfbestuur" de interpretatie te geven van: „Zelfbeschikkingsrecht der eilanden echter in volkenrechtelijke zin;" het blijft echter staatsrechtelijke onzin.

Al dat pogen wordt dan weer de grond ingeboord wanneer zij stellen dat het hier bovengenoemde, derhalve „het recht is van ieder eiland om zonder inmenging van buiten in casu evenmin van de Nederlandse Antillen de eigen zaken te regelen." Hiermee draaien ze weer de staatsrechtelijke richting op.

Aruba, gebruikmakende van het zelfbeschikkingsrecht, heeft gekozen voor de onafhankelijkheid en zal samen werkingsverbanden hebben, slechts op volkenrechtelijke basis, en per definitie zal het zijn eigen zaken behartigen zonder inmenging van buiten. Onbegrijpelijk is dan ook de stelling dat „het zelfbeschikkingsrecht eerst betekenis krijgt op het moment dat tot het vormen van een Federatie wordt besloten," alsof dat internationaal erkend recht slechts inhoud bij het kiezen voor een Staatsrechtelijke eenheid.

In dit verband zij verwezen naar het „U.N. covenants van 1966" inzake de burgerlijke en politieke rechten der volkeren. Deze verklaring is een voorlopige reactie op de discussienota, waarbij zij aangetekend dat dezerzijds niet ingegaan is op andere punten zoals tijdstip van de onafhankelijkheid van de Antillen, afbakening zeegrenzen, Antilliaanse Verdedigingsgarde, e.a. welke zaken wel degelijk uitvoerig zullen worden behandeld in de commissievergadering van de staten van heden en in het komend overleg met de Nederlandse parlementariers. Als de Antilliaanse politici geen ernst tonen met onze zaak en niet naar de geest en de letter van het bereikte tripartite akkoord handelen, dan voorspel ik dat de „Commissie Antilliaans Spoor" een doodgeboren kind zal zijn.

Wij hechten daarom ook meer waarde aan de „Commissie Koninkrijksspoor" (welke commissie voor ons een conditio sine quan non was), waar wij met de Nederlandse deskundigen de Arubaanse Onafhankelijkheid zullen voorbereiden. Met de brief van minister Max Croes dd 21 april j.l. en deze discussienota van de DP en de PPA is de polarisatie zijdens de Centrale Regering ingezet, aldus Betico Croes in de verklaring namens de MEP.

ORANJESTAD — Bij de Aruba bank werd donderdagmiddag afscheid genomen van de chef van de Verzekeringsafdeling van Aruba's oudste bankinstelling de heer Ab Noach, die met zijn gezin naar Nederland repatrieert. Directeur Fedy Eman bracht namens de directie dank over voor de 18 jaren dat de heer Noach bij de bank werkzaam was en overhandigde hem namens directie en personeel een gouden horloge uit erkentelijkheid voor zijn werken en inzet. Op de foto de heer Fedy Eman die het geschenk overhandigt in tegenwoordigheid van wed. mevr. Federica Eman en mevr. Noach.

Weer vragen over douane-nieuwbouw

ORANJESTAD — De fractieleider van de MEP in de staten heeft wederom aan de minister van Financien vragen gesteld over de bouw van het kantoor voor de douane op Aruba.

De heer Betico Croes wil weten of het juist is dat niet de minister doch de PRC met de coördinatie was belast van dit gebouw. Voorts of genoemde firma een principe opdracht heeft verstrekt.

Indien dit positief wordt beantwoord dan vraagt Betico Croes minister Max Croes opheldering hoe het te rijmen valt met de verklaring van de vertegenwoordiger van de PRC Caribbean op Aruba gedaan op 22 februari 1978 — dat „uit controle is gebleken dat een principe-opdracht is verstrekt namens de minister van Financien voor de bouw van een douanekantoor op Aruba."

De heer Betico Croes wil van de minister weten of hij niet van oordeel is dat deze handelswijze in strijd is met artikel 27 van de Comptabiliteitsverordening?

Indien dit negatief wordt beantwoord wenst de heer Betico Croes een uitvoerige verklaring van de bewindsman, ten aanzien van zijn oordeel om van die regel af te wijken en wat de beweegredenen waren en in welke beschikking die vermeld zijn zoals voorgeschreven in artikel 27 sub 2 en 3 van meergenoemd Comptabiliteitslandsverordening.

Marihuana gevonden

ORANJESTAD — De 22-jarige man A.B. werd door de recherche aangehouden voor verder onderzoek in verband met het feit dat hij een plastic zak inhoudende marihuanakruid en gerolde sigaretten bij zich had.

Woensdagochtend half vijf zag een politiepatrouille de man op een fiets rijden in de Nassaustraat. Bij het zien van de patrouille gooide A.B. een plastic zak weg en liep zelf hard weg met achterlating van zijn fiets. Hij werd spoedig staande gehouden en in de plastic - zak werden marihuana-kruid en enkele opgerolde marihuanasigaretten aangetroffen.

MTA-Savaneta

SAVANETA — Zaterdagavond negen uur begint in Club Rapid te Savaneta de verkiezing van de drie finalisten van Savaneta voor de Miss Teenage Aruba (MTA) verkiezing. Hiervoor zijn kandidaat de dames: Majella Goretti Wever, Nora Marie Thiel, Lies Werleman, Elena Jacopuci, Suzi Roxanna Croes, Yolanda Mac Intosh en Marina Ludwina Stamper. Na afloop volgt een dansavond met medewerking van the Heavenly bodies en the Cryptus confession.

Uitslag van foto wedstrijd

SAVANETA — De in het kader van het tien jarig bestaan van het Militair tehuis Prins Willem Alexander gehouden foto-wedstrijd leverde de volgende prijswinnaar op: eerste prijs kapitein Ter Velde, tweede prijs marinier Schattevoet, derde prijs marinier Claus en vierde prijs korporaal Ten Barge. Er waren dertig inzendingen. De jury bestond uit leden van de Aruba cameraclub en de DOKA van de marinierskazerne Savaneta.

NOORD — Gisterenavond overhandigde de heer Jacobo Petrochi vertegenwoordiger van Cebemo op Aruba een check aan de heer Mario Figaroa penningmeester van Country club Noord. Aanwezig waren ook andere bestuursleden van Country club Noord. Deze hoopt spoedig de club die ongeveer 700 leden telt spoedig uit te gaan breiden. Op de foto overhandigd de heer Jacobo Petrochi de check aan de heer Mario Figaroa terwijl andere bestuursleden toekijken.

Montero nieuwe manager van Concord-hotel

ORANJESTAD — Met ingang van volgende maand is de heer Rafael Montero benoemd tot de nieuwe general manager van het Aruba Concord-hotel. De heer Montero was resident manager van het Margaritha-concord-hotel. De huidige general manager Frank Vidal gaat naar Miami waar hij de leiding van zijn Consulting firma voor hotels en luchtvaartmaatschappijen weer op zich gaat nemen. In een gesprek met de Amigoe verklaarde de heer Vidal dat hij op Aruba een bijzonder prettige tijd heeft gehad, waarbij hard gewerkt moest worden om het vijfhonderd kamer hotel te openen, maar wij hebben het goed gedaan, aldus de scheidende general manager Frank Vidal.

Ged. V.d. Kuyp over de Simar:

Vakbonden die kinder spel spelen

ORANJESTAD — Naar aanleiding van het telegram van de leerkrachtenvereniging Simar van 12 mei aan het bestuurscollege van Aruba, heeft de gedeputeerde van Onderwijszaken mr J. van der Kuyp gisteren de Simar als volgt beantwoord: „Het BC is niet op de hoogte van een overeenkomst met u over de twee Papiamento-commissies. Een verstandhouding met een exgedeputeerde betekent niet een overeenkomst met het BC.

Uiteraard is het BC bereid bepaalde afspraken die u gehad heeft met een ex-gedeputeerde te eren als u zelf ook bereid is dit te doen. Zoals u goed weet wilde u indertijd geen deel uit maken van de spellingscommissie. Daarmee heeft u zelf de hierboven genoemde overeenkomst overtreden.

Ofschoon er geen overeenkomst bestaat, nodig ik u uit een vertegenwoordiger aan te wijzen in de grammaticacommissie, om op deze wijze te tonen dat het BC bereid is met vakbonden te werken, ook met vakbonden die kinderspel spelen."

Aldus het telegram van gedeputeerde van der Kuyp aan de vakbond van leerkrachten.

Klaverjassen in lustrum vierend MT

SAVANETA — Bij de klaverjasdrive ter gelegenheid van tweede lustrum van het Militair Tehuis (MT) werd gedurende vier avonden aan vijf tafels gestreden. Met de algehele leiding was belast de heer A Splinter chef der equipage. Deze jubileumklaverjas drive gaf de volgende eindstand: 1. mevrouw Goeberts/hr Palada 15.318 punten. 2. mevrouw Krijgsman/hr Goeberts 14.524 punten, 3. heren Vossen en Elzinga 14.244 punten, 4. mevrouw Splinter hr Romijn 14.150 punten. De pittenprijs was voor mevr. Goeberts/hr Palada en de poedelprijs ging naar de heren Schutter en Vermeulen die goed waren voor 11.135 punten. De festiviteiten van de jubileumviering worden zaterdagavond half zeven voortgezet met een oecumenische dienst in de kapel van de marinierskazerne. Volgende week woensdag en donderdag wordt er 's avonds een domino-marathon gehouden waarvoor zich reeds vijftig personen hebben ingeschreven.

Bernabela toch naar Guyana

ORANJESTAD — Van goed ingelichte zijde wordt vernomen dat RCA-voetballer Theo Bernabela, die woensdagmiddag niet met de RCA-delegatie meereisde voor de zondag in Guyana te spelen Concacaf-voetbalwedstrijd, morgenochten toch naar Georgetown zal reizen.

Zoals gisteren reeds gemeld was Bernabela de enige RCA-speler die van zijn werkgever geen vrijstelling van dienst kon krijgen om de reis mee te kunnen maken. Gisteren was het echter zover dat na bemiddeling van de heer Maikel Kuiperi de werkgever (Rainbowbakery) en het RCA-bestuur tot overeenstemming kwamen dat Bernabela zaterdagmorgen alsnog naar Guyana kan vertrekken, waarbij hij slechts 1 werkdag zal verliezen. In RCA-kringen was men zeer erkentelijk voor het herziene standpunt van de werkgever alsmede voor de bemiddeling van de heer Kuiperi.

Sportbeleid

DE DAG NADAT DE ASU met de gedeputeerde over het nieuwe sportbeleid had gesproken zorgde de PR-afdeling van de ASU met een kort — nietszeggend — bericht dat de pers op de hoogte gesteld werd. De eilandelijke voorlichtingsdienst volgde vijf dagen later met een foto, die toen als „oud nieuws" onbruikbaar was. Het is natuurlijk goed dat de besprekingen in de beste verstandhouding werden gevoerd, maar waarover de heren gesproken hebben: het nieuwe sportbeleid van het bestuurscollege, daarover met geen woord. Beide partijen draaien als een kat om de hete sportbrei.

„Wij geloven — dat na al de negatieve berichten over het ASU beleid van de afgelopen jaren en het eilandelijk sportbeleid — het aanbeveling verdient dat met dit nieuwe sportbeleid open kaart wordt gespeeld. Zeker nu we een ASU-bestuur hebben dat zonder meer niet „Ja of amen" knikt of zegt.

Laat het publiek weten wat de plannen zijn. Het heeft daar recht op want uiteindelijk kan dit nieuwe sportbeleid alleen uitgevoerd worden met de belastingcenten van het publiek.

Dat de oud-gedeputeerde voor Sportzaken en de Nederlandse sportadviseur in het verleden met hun sportnota en sportadviezen goed werk hebben gedaan, blijkt wel uit het feit dat in deze nieuwe beleidsnota veel uit deze „oude tijd" te lezen valt. Het werd zondermeer overgenomen.

In dit verband is het interessant te vernemen: hoeveel maal de door de MEP ingestelde sportcommissie voltallig vergaderd heeft om het sportbeleid voor te stellen. Wij ontkomen namelijk niet aan de indruk dat het geheel door een persoon — in casu de voorzitter van de commissie — werd samengesteld. Dat hij daarbij goed voor zich zelf heeft willen zorgen staat vast. Neem alleen maar de oprichting van de stichting Sportschool Aruba waarbij hij zich bereid verklaart directeur te worden, in een loonschaal 40 (43 mille per jaar) doch waarbij hij uitgeleend zal worden door het eilandgebied als ambtenaar aan de op te richten stichting. Hetgeen betekent alle voordelen van ambtenaar zijn in een van de hoogste rangen, maar in werkelijkheid bij het onderwijs zodat de 75 vacantiedagen per jaar hem niet ontgaan.

Vele ambtenaren die voor een dergelijke rang tientallen jaren hard hebben moeten werken en studeren zullen zich opnieuw afvragen, wat nu belangrijker is: een politieke kruiwagen of kennis en ervaring. Wij vinden een dergelijke eigenhandige bevoordeling en dat ten koste van de gemeenschap in casu de belastingbetaler een kwalijke zaak.

En dan spreken wij nog niet eens wat er gaat gebeuren met de veel tam tam en vele kosten opgerichte ASU-sportschool waarvan betrokkene, nu directeur ASU is een duizend gulden per maand ontvangt.

Wat gaat er gebeuren met de ambtenaren die de schoolsport de afgelopen jaren opgebouwd hebben, worden zij zonder meer aan de kant gezet ten koste van de politiek??

Eigenaar van microscoop gezocht

ORANJESTAD — In handen van de recherche te Oranjestad bevinden zich 1 microscoop, 1 [reageerbuis], maatglaasje en andere instrumenten voor microscopisch onderzoek. Degene van wie deze goederen gestolen zijn, wordt verzocht zich in verbinding te stellen met de recherche Oranjestad.

De goederen werden enkele dagen geleden aangetroffen bij de jongeman B., die verklaarde de goederen uit een auto te hebben weggenomen. Bij de recherche werd tot nu toe geen aangifte van diefstal van genoemde goederen gedaan.

Opvoering Dans- en balletschool

ORANJESTAD — De Arubaanse Dans en Balletschool zal begin juni in Cas di Cultura vier opvoeringen geven, waaraan alle leerlingen van de school zullen deelnemen.

De voorstellingen zijn op vrijdag 2 juni om half negen 's avonds, zaterdag 3 juni om 4 uur en half negen en op zondag 4 juni de laatste voorstelling om 4 uur 's middags.

De algemene leiding van deze voorstellingen is in handen van ...

AGRADECIMIENTO Y MISA

Con motivo de cumplirse el dia 21 de Mayo un mes del sentido fallecimiento de nuestro querido e inolvidable deudo Ovidio Perez Machado, su viuda Raquel Puy-Arena de Pérez, sus hijos Milagros, Ovidio, Irene, Martin y Maria Teresa Pérez Puy-Arena, sus padres politicos, sus hermanos, sus tios, sobrinos y demas familiares expresan su profundo agradecimiento a todos los amigos, demas personas e instituciones que de una u otra forma hicieron llegar sus mensajes de condolencia y les invitamos a una misa que por su eterno descanso se oficiará en la iglesia Sn. Francisco, Oranjestad, el 21 de Mayo a las 5 pm.

No hay tarjeta especial

Nog twee dissidenten Rusland veroordeeld

MOSKOU — Twee leden van de Helsinki-groep, de schrijver Zwiad Gamsachoerdia en de musicoloog Merab Kostawa zijn beiden veroordeeld tot drie jaar gevangenisstraf, gevolgd door twee jaar verbanning naar een afgelegen gebied in de Sovjet-Unie. Dit heeft men vandaag uit welingelichte bron uit Tbilisi vernomen. Gamsachoerdia en Kostawa stonden terecht voor anti-Sovjet-propaganda. De officier van justitie had vier jaar strafkamp en drie jaar verbanning geëist. Volgens het Russische persbureau Tass had de officier niet de maximum straf geëist (zeven jaar strafkamp) omdat de beide mannen schuld bekend en spijt betoond zouden hebben.

Telefoondienst
Eilandgebied Curaçao
Bekendmaking.

Hierbij maken wij het tragisch overlijden bekend van onze collega,

Robly (Roy) O. de Jong.

In leven was Roy monteur 4e klasse bij onze dienst.
Zijn nagedachtenis zal ons te allen tijde bij blijven.
Dat hij moge rusten in vrede.

Direktie en Personeel
Telefoondienst.

TE KOOP GEVRAAGD

EEN RUIME WONING

Centraal gelegen, moet leeg te aanvaarden zijn.

Aanbiedingen tot f. 150.000,—
Brief onder nummer 3415 aan het bureau van dit blad.
Curaçao.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID CURAÇAO

BEKENDMAKING

Door ontslagname van de heer ... als lid van de Kamer, is met ingang van 1 mei 1978 een vacature ontstaan.

Willemstad,
18 mei 1978

De Voorzitter der Kamer

[D]elegatie van 179 atleten, 24 trainers-coaches, [12] teamleiders, 5 med. assistenten, 4 officials en 2 artsen

[D]eelname Medellin [k]ost ruim twee ton

WILLEMSTAD — Alle sportfederaties — met uitzondering van hockey dat niet op het programma van Medellin staat — zijn door het Nederlands Antilliaans Olympisch Comité in de gelegenheid gesteld een afvaardiging te sturen naar de 13e Midden-Amerikaanse en Caribische Spelen die van 7 tot 22 juli in genoemde Colombiaanse stad gehouden zullen worden.

De Antilliaanse delegatie zal bestaan uit 179 atleten, 24 trainers/coaches, 12 teamleiders, 4 NAOC-officials, 2 artsen en een vijftal medisch assistenten. Om de kosten die volgens de laatste raming totaal fl. 203.400,— belopen zoveel mogelijk te beperken, vertrekken de ploegen op verschillende data en keren ook op verschillende data terug. Dit uiteraard naargelang de data waarop de diverse toernooien worden gehouden.

Softball neemt de grootste ploeg mee: 36 spelers/sters. Daarna volgen: basketball en volleybal met eveneens een dames- en een herenteam met elk een totaal van 14 personen; voetbal met 22 spelers, baseball met 20, zwemmen en gewichtheffen met elk 10 atleten, schermen en tafeltennis met 8, judo met 7 man, [illegible] schieten met [illegible].

De [illegible] Antillen [illegible] op de volgende data [illegible]: atletiek 15-[illegible] juli, basketball 8-19 juli, [illegible] 8-16; [illegible] 8-16; judo 15-18; gewichtheffen [illegible]; zwemmen 8-16; [illegible] 8-16; [illegible] 13-21. De [illegible] vertrekt op 5 juli [illegible] Medellin, [illegible] op 18 juli zullen terugkeren.

De [illegible] het NAOC [illegible] met de [illegible] [illegible] inhield van de ploegen [illegible] wacht dat de meeste teams [illegible] het veld van 23 landen met hopelijk enkele uitschieters. Meer aandacht wordt dit [illegible] gewijd aan de medische begeleiding welke al op Curacao begint. Alle atleten dienen zich aan een keuring te onderwerpen welke zal bestaan uit een bloedtest en een lichamelijke keuring.

De uitzending wordt tot een bedrag van fl. 180.000,— gefinancieerd door de centrale overheid. Een "all-in" tarief van 12 dollar per dag dient te worden betaald voor het verblijf van de atleten. Daarnaast ontvangen zij 3 dollar per dag als zakgeld. In de dekking van de meerkosten van fl. 23.400,— is nog niet voorzien.

[Arg]entinie weigert [bui]tenlandse [vei]ligheidsagenten

[BU]ENOS AIRES — [illegible] zal niet toestaan dat [buiten]landse voetbalploegen eigen bewapende veiligheidsagenten meenemen naar [het we]reldkampioenschap. Dit [heeft] generaal Angel Barbieri, [illegible] belast met de beveiliging [van h]et wereldkampioenschap [illegible] donderdag op een persconferentie meegedeeld.

[illegible]

Kaartjesschandaal WK in Cordoba

[illegible] van het schandaal.

Sterren van toen

Planicka proefde wijn pas op hoge leeftijd

[illegible] spelende Braziliaanse [illegible] Leonidas een [illegible] Planicka [illegible] favoriete club Sparta Praag [illegible] De kaart [illegible]

Strijd om eerherstel van Jim Thorpe

TAHLEQUAH — Grace en Gail Thorpe hebben in een oproep voor nationale steun gepleit voor eerherstel van hun in 1953 overleden vader Jim Thorpe, die in 1912 tijdens de olympische spelen te Stockholm de vijfkamp en de tienkamp won. Thorpe moest later zijn medailles en records inleveren omdat hij ervan werd beschuldigd gedurende één zomer semi-professional honkbal gespeeld te hebben.

Het Amerikaanse Olympische comité heeft Thorpe zijn amateurstatus teruggegeven. Het [illegible]

Italie zwak in laatste oefenwedstrijd

ROME — Het Italiaanse voetbalelftal heeft in zijn laatste oefenwedstrijd voor het vertrek naar het wereldkampioenschap voetbal in Argentinie in Rome tegen Joegoslavie geen indruk kunnen maken. De wedstrijden eindigde zoals hij begonnen was: 0-0.

Het ontbreken van Antognoni op het middenveld [illegible] de Italianen danig [illegible] daar Causio zwak [illegible]. De beste indruk in de [illegible] ploeg maakte voor[illegible] Bettegi. De 50.000 [toeschou]wers zagen een [illegible] hoogtepunten.

Oostenrijkse trainer niet bang voor Oranje

WENEN — Ik zal niet in huilen uitbarsten als het zaterdag niet zo loopt als we ons dat voorstellen. Dat zegt de Oostenrijkse bondscoach Helmut Senekowitsch over de oefenwedstrijd, die zijn [illegible] komende zaterdag in het Weense praterstadion tegen Nederland speelt. Tenslotte ligt voor ons het hoogtepunt pas over ruim veertien dagen in [illegible]

[illegible] Uiteindelijk [illegible] Nederland [illegible]

Het gaat Senekowitsch [illegible] Woensdagavond [illegible] een oefenpartijtje tegen een amateurteam uit Nederdonnstorf (17-0). Senekowitsch: De manier waarop [illegible] als [illegible]

Enige zorgen [illegible] Senekowitsch [illegible]

Voor Hans Krankl [illegible]

[illegible] Argentinie [illegible]

In tiende inning [illegible]

Wild Cats verdringt Indians van 1e plaats

een [illegible] homer (zijn vierde van het seizoen). Dit nadat Jacobs een [illegible] foulfly in de richting van het derde honk had geslagen waarbij derde honkman Pablo Beaumont [illegible] aanstalten had gemaakt om de bal te vangen. [illegible] Martina deed zijn best maar kon er niet bij. Dit wreekte zich. Want de eerstvolgende worp van pitcher Norman Serans [illegible] Jacobs over de afrastering in leftfield.

Indians scoorde zijn eerste run in de tweede episode. Twee [illegible] kregen vierwijd en een [illegible] kwam later binnen op een sacrifice-fly van Serans.

Deze stand bleef tot de achtste inning gehandhaafd. Serans deed het verder uitstekend tot en met de achtste inning. Wild Cats-pitcher Rignald Hooi [illegible] constant moeite had met zijn controle. Hij maakte in de zesde inning plaats voor Faye Hooi die in de achtste inning door toedoen van Pablo Beaumont in moeilijkheden kwam. Met een ploeggenoot op het eerste honk [illegible] zond Beaumont met [illegible] run binnen.

Wild Cats [illegible] winning voor zich op in de tiende inning. [illegible] Khodongo [illegible] met een hit. De tweede batter [illegible]

strijd [illegible] hits en 2 errors [illegible] runs, 6 hits [illegible] cher [illegible] verl[illegible] Moe[illegible] nederlaag [illegible] vijf [illegible]

Boca Jeugd voetbal op Aruba

WILLEMSTAD — [illegible] van Colegio [illegible] plaats naar Aruba zijn vertrokken [illegible] drietal wedstrijden te spelen [illegible] de [illegible] pupillen [illegible]

Entre [illegible]

SITO EN VLC [illegible] DE FINALE

WILLEMSTAD — De [illegible] Sito [illegible] Quick 80 [illegible] de [illegible] zullen in [illegible] wedstrijden [illegible] wordt van dit toernooi.

VLC en Sito zijn uit de bus gekomen tijdens de semi-finale ronde, waarbij VLC tegen Cicoza en Sito tegen De Stad moest spelen. De finale-ronde betekent dat het einde in het zicht is van het door Quick 80 georganiseerde toernooi dat enige maanden [illegible] genomen. S[illegible] tekenden [illegible] organisatie ook de andere deelnemende teams: Cicoza Sito, De Stad, VLC en Shellshock [illegible]

vier ploegen naar de semi-finale [illegible] werd [illegible] de finale [illegible] wedstrijden [illegible] fantastisch verlopen zijn [illegible] houding van de spelers [illegible] referees.

[illegible] programma voor de komende dr[illegible] Sito-VLC; zondag 4 juni: half tien Quick-80-Cicoza; kwart over elf De Stad [illegible] om één uur: [illegible] mocht zijn Sito-VLC.

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

VOL AUTOMATISCHE WASMACHINE General Electric 6 maanden oud f. 400,–. Twee persoonsbed met matras f. 200,–. Bramendiweg 198B.

METALEN VOLIERE 200x200 x100, fl 350,–. Inl. tel. 44162, Wilhelminalaan I, Emmastad.

INBOEDEL, serviesgoed, etc., Renault 4. Telf. 81269, Rooseveltweg 358.

HONDA CIVIC '76, automatic, i.g.s. Van Ghentlaan 5, tel. 43226.

WEGENS VERTREK, 1 kinderfiets, 1 airco, 1 29-delig Encyclopedie. Inlichtingen 36452/54512.

WEGENS VERTREK: Oldsmobile Cutlass Salon 1973, goede staat. Telf. [illegible], Dr. Evertszweg 14.

BEDDEN te koop. Inl. tel. 25290.

NAAIMACHINE SINGER, no. 533. Telf. [illegible]

HUIS [illegible] 26, [illegible] Inlichtingen bij Rooseveltweg 351, telf. 81181.

BAR plus stoelen, school en kinderboeken, kinderbedden [illegible] den, spaanplaten 55 stuks 3/8. Tel. 79890 na 7.00 uur, Ala Blancaweg 37.

[illegible] Nederlandse portable T.V. voor Antilliaanse [illegible] microfoon fl. 75,–. Telf. 79406

[illegible] tel. 84169.

KINDERFIETS, lamp, zitkamer. Tel. 78413. Adres: Kaja Hose y Nafia 22.

AUTO BARRACUDA 1971, nieuwe banden, airco, radio, Goeroeboeroeweg 14, Mundu Nobo.

DAF 55 1972 met cassette plus radio, fl. 850,–. Telf. 37938.

1 FILMCAMERA Bolex 430, 1 projectiescherm, 1 filmcamera Minolta, autopak 8D4. Telefoon 35147.

INBOEDEL te koop. Kleermakersweg 60, naast dansschool van Lucia Schnogg.

INBOEDEL w.o. T.V., stoof, ijskast, wasmachine, airco 10.500 B.T.U., Cur. glazenkast, strijkijzer, elektr. wekker, elektr. gitaar. Alles mag/moet vóór 31 mei weg. Jan Noorduynweg 7, tel. 84139.

VOLKSWAGEN Afl. 1500,–, volaut. wasmachine Afl. 100,–. Tel. 36060, Umanustr. 10.

CHRYSLER 60.000 km, 4 deurs, [illegible] powerbrakes, radio. Tel. 79346.

WEGENS OMSTANDIGHEDEN Renault 30 PS, fully equipped, bouwjaar 1978. Telf. [illegible]

HUURHUIS per 1 juli t/m 14 aug. Tel. [illegible]

FORD TAUNUS GT '73, in zeer goede staat, fl. 3500,–. Tel. 11975.

RAMBLER AMBASSADOR '73, fully equipped, airco, radio, etc. i.g.s. Prijs f. 4950. Heuvelweg 8, tel. 94398.

GEDEELTELIJKE INBOEDEL o.a. ribcord bankstel, eethoek, wasmachine. Honda Civic 1 jaar oud, 3 mnd. oude Yamaha motorfiets 100cc of the road. Te bevragen Gouverneursweg 90, tel. 43171.

GEDEELTELIJKE INBOEDEL. Lelieweg 3, tussen 4 – 6 uur.

HUIS op Suffisant met 4 slaapkamers. Voor inlichtingen: tel. 43557.

CAS [illegible] macion: tel. 77087.

RENAULT [illegible] Prijs f. 4000,–. [illegible] 77002 [illegible] B 67, Bona[illegible]

RENAULT 6TL. Bouwjaar 1975 Vraagprijs f. 3.800,–. Te bevr. tel. 76630.

MAZDA 1300 1974. Vraagprijs f. 2.500,–. Tel. 44559, Eemstraat 10.

RENAULT–R 16 Fl. 1.950,– i.g.s. met casette. Artillerieweg 10 tel. 77891.

ANTIEK [illegible] i.z.g.s. Tel. [illegible] na 12.00 uur.

GEDEELTELIJKE INBOEDEL met spoed – 2 pers. bed, ronde eettafel, klerenkast, stoof, t.v., strijkijzer en pronkstukken. Adres: Indianaweg 50 Sta. Maria.

TOYOTA COROLLA 1976 Excellent condition. NAf. 5.900,–. Meeuwweg 10 tel. 79753.

FORD GRAN TORINO full equipped. Tevens grasparkieten te koop. Groot Davelaarweg 4 tel. 36412.

AUTO NOVA 1977 automatic, powersteering, aircondition, Financiering mogelijk. Inlichtingen tel. 44842.

WANDMEUBEL, Prof. haardrogen, Wasbak v. kapsalon, Airco 13.500 B.T.U. Tel. 84069.

GEDEELTE INBOEDEL o.a.: Piano, 5 deurs linnenkast, wasautomaat, c.v. enz. Aquarium & inhoud. Aquariusweg 13.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

GROTE KWIHITAFEL. Aanbiedingen telf. 81269.

MOTOR VOOR FORD PINTO 1976, power steering, power brakes, [illegible] Telf. 82353.

EEN TWEEDEHANDS PICK-UP in goede conditie. Aanbiedingen tel. [illegible]

[illegible]

2 [illegible] SCHANSTOELEN in [illegible] tel. 37967.

[illegible] (Faafje). Tel. [illegible]

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

ECHTPAAR VERPLEGER EN VERPLEEGSTER [illegible] huisje of huis. Tel. 81513 na 18.00.

HUIS per [illegible] name inboedel geen bezwaar. Brieven onder [illegible] bureau van dit blad.

2 BEDDEN i.g.s. Television aan de Koningstr. 54.

MAZDA i.z.g.s. Prijs f. [illegible] Savaneta 16 [illegible]

DUEL IN DE DIEPTE: regisseur Bram van Erkel in actie (op voorgrond) met op de achtergrond camaraman Rob van der Drift, regie-assistente Genevieve Hermans, belichter Beat Scheidegger en geluidsman Hans Hulshof.

Verfilming Duel in de diepte:

Alles loopt nog volgens schema

KRALENDIJK — De Bonaireaanse pers werd in Hotel Bonaire in de gelegenheid gesteld met regisseurs en acteurs van de televisieserie "Duel in de diepte" te praten. Dit is geschreven door de Nederlander Anton Quintana na zijn bezoek aan Bonaire mei vorig jaar en wordt in een serie van 13 afleveringen aangeboden. Executive-director Dirk-Jan Braat, die als woordvoerder optrad tijdens de persconferentie, zei dat al een gedeelte van de film in Nederland en op Curacao is opgenomen en dat nu het overige deel op Bonaire wordt gefilmd. De productie is in handen van Polyscope-filmmaatschappij die Dirk-Jan Braat gecontracteerd heeft als producer en Bram van Erkel als regisseur. Het initiatief om het verhaal van Anton Quintana te verfilmen, is afkomstig van Joop Visch terwijl de uitzending in handen is van de KRO.

STICUSA

Sticusa speelt ook een rol bij de verfilming op Bonaire en volgens de heer Braat heeft de Sticusa een belangrijke bijdrage geleverd aan het financiele gedeelte van dit project. De titel Duel in de diepte wordt beschouwd als de werktitel van de film alhoewel de heer Braat er niet zeker van is dat deze titel aangehouden zal worden als de productie helemaal klaar is. Er kan altijd verandering hierin aangebracht worden, aldus de producent. Al vanaf 17 april is Polyscope op Curacao begonnen met de opnames voor de film en na een week op Curacao gefilmd te hebben, is de filmploeg op 24 april op Bonaire begonnen. Volgens de heer Braat verloopt tot nu toe alles geheel volgens het werkschema alhoewel men ietsje krap zit met de tijd. Het ligt in de bedoeling het werk eind juni, begin juli af te ronden.

De heer Braat is erg tevreden over de acteurs en actrices die aan de film meedoen en zo kon hij meedelen dat behalve vier Nederlandse acteurs de rest allemaal Antillianen zijn, en dat ze allemaal zonder uitzondering erg goed voldoen. De vier Nederlandse acteurs zijn Peter Faber, Lidy Sluyter, Lex Schoorel en Rutger Hauer. Apart hiervan noemen we de heer Ronald Carrilho, Antilliaan die in Nederland woonachtig is en die ook aan de film meedoet. De Antillianen die in de film meespelen zijn onder meer de Arubaan Eddy Marchena in één van de hoofdrollen, verder uit Curacao, Edison Bornachera, Felix de Rooy, Ro de Palm, Nidia Ecury en Billy Dwarkasingh. De Bonaireanen zelf die hieraan meedoen zijn Naro Engelhardt, Eufracio Thielman (9 jaar oud), Cornelia Janga en Willem Anthony. Deze zijn dus een gedeelte van de spelers, daar er zo'n 22 personen bij de film betrokken zijn.

De heer Braat legde verder uit dat de werkgroep die vanuit Nederland is overgekomen relatief klein is en bestaat uit één cameraman, met assistent, een grimeur en nog enige andere technici. In de Antilliaanse werkgroep vinden we als eerste de Arubaanse Burney Every als assistant-producer die zonder meer een uiterst belangrijke taak heeft in deze. Doch gezien Burney's carrière als actrice en directrice van de Toneelschool op Aruba twijfelen we niet aan haar capaciteiten als assistant-producer in de film Duel in de diepte. We kunnen ons herinneren dat Burney in 1969 samen met groten als Rutger Hauer en Henk van Ulsen op de planken heeft gestaan.

Andere Antillianen in de werkgroep zijn mevrouw Jane van der Eem, die de administratie bijhoudt en verder Elvio Cecilia, Marcelo Marchena en mevrouw Violeta Rosario. De persoon die een van de meest belangrijke bijdragen heeft geleverd aan de tot standkoming van deze film is Pacheco Domacassé die belast was met de casting van de artiesten terwijl hij samen met zijn echtgenote Diana Lebacs een gedeelte van de teksten uit de film in het Papiaments heeft vertaald. Bovendien was Diana belast met het ontwerp van de klederdrachten die de Antilliaanse acteurs in de film zouden dragen.

WAAROM BONAIRE?

Waarom werd juist Bonaire gekozen voor de verfilming van de serie Duel in de diepte? Volgens de heer Braat is dit gedaan omdat het verhaal op Bonaire geboren is en mede om het feit dat Bonaire rijk is aan natuurschoon met een onderwaterwereld welke zeldzaam mooi is. Verder is Bonaire een rustig eiland en dit komt goed van pas bij het filmen. Dirk-Jan Braat zegt nog erg dankbaar te zijn voor de ondervonden medewerking op Bonaire van zowel het BC, het Toeristenbureau, DOW en de politie van Bonaire die goed heeft meegewerkt toen er opnames in de straten gemaakt moesten worden.

Op onze vraag of de serie alleen in Nederland op de beeldbuis zou verschijnen, deelde de heer Braat mede dat Polyscope geaffilieerd is met Polytel Internacional die de serie in verschillende landen zal brengen en tevens zorgt voor de vertaling in de verschillende talen. Het is zelfs zo dat bv Duitsland ook de Papiamentse opnames in het Duits vertaald wil zien. Zelfs dit zou geen probleem vormen, aldus de producent. Ongetwijfeld zal de serie Duel in de Diepte voor Bonaire op deze wijze grote publiciteit brengen in het buitenland.

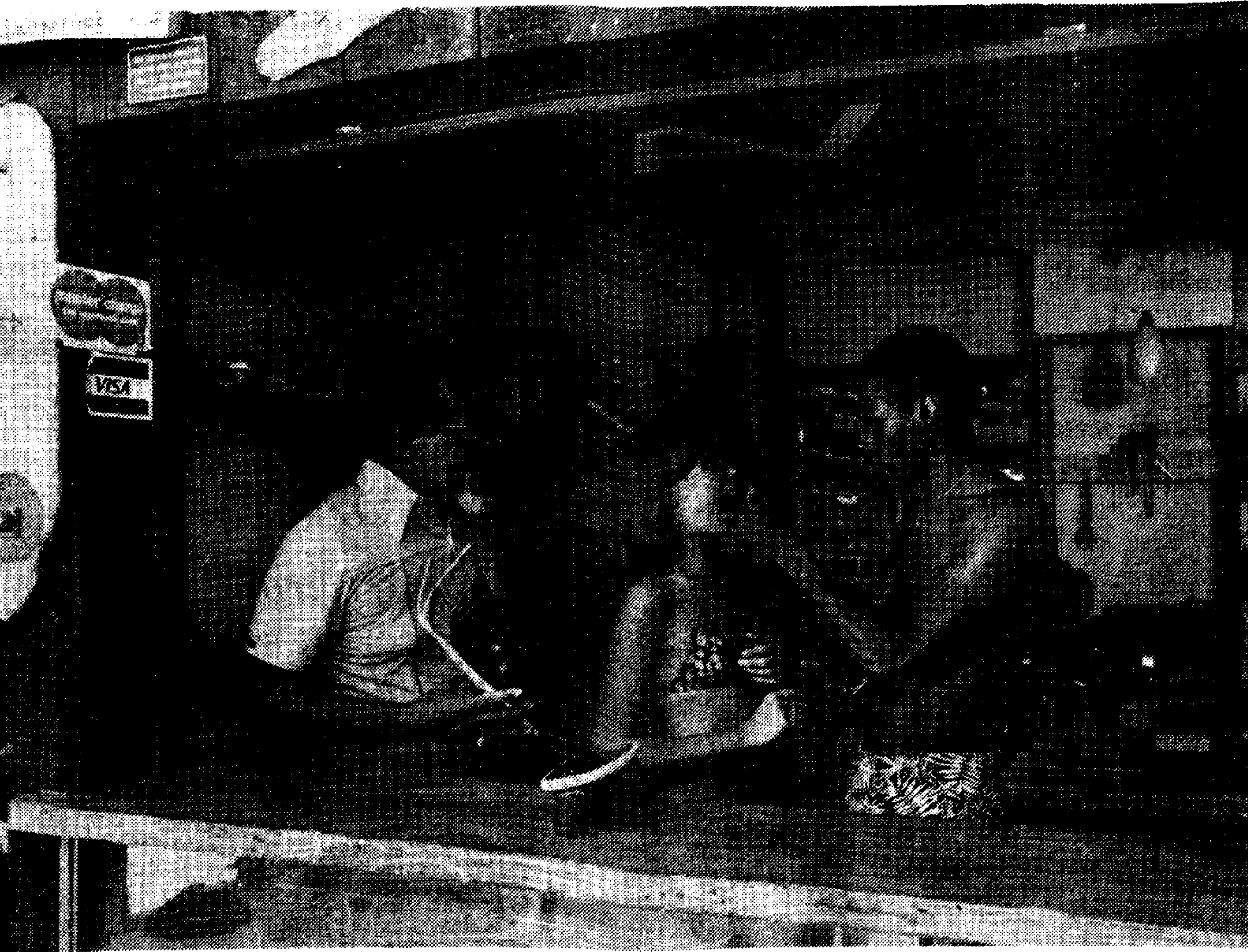
Voor wat betreft de Antilliaanse televisie zei de heer Braat dat verwacht wordt dat de film over een jaar vertoond kan worden. Grote kans bestaat dat de film eerst op de Antillen gedraaid wordt en pas later in Nederland. Dit volgens de heer Braat omdat Nederland haar tv-series erg lang van te voren programmeert en als de ATM hier eerder een plaats vrij heeft, kan de serie eerst op de Antillen vertoond worden. Bovendien is participatie van de Sticusa aan de productie een garantie dat het heel zeker naar de Antillen komt.

KOSTEN

De kosten verbonden aan de tv-serie komen op 750.000 gld. Hier is alles inbegrepen zowel de productie, transport, verblijf als het honoraria van de acteurs.

De producent Dirk-Jan Braat, die de belangrijkste taak heeft in de productie van deze serie, is echter geen onbekende. Hij is door Polyscoop gecontracteerd voor de serie, doch heeft hij vaker zelfstandig gewerkt in diverse landen. Zo heeft hij o.a. in Thailand, Japan, Marocco en op Aruba gewerkt.

Na de uitvoerige uiteenzetting van de heer Dirk-Jan Braat in Hotel Bonaire, konden de persleden in de buurt van Sorobon een gedeelte van de opnames meemaken. Deze opnames geschieden onder regie van Bram van Erkel en zo konden wij de acteertalenten bewonderen van Lidy Sluyter, Lex Schoorel, Peter Faber, Eddy Marchena, Ronald Carillho en Willem Anthony. Behalve de opnames aan het strand zullen er ook onderwateropnames bij zijn en hiervoor zijn de producer en regisseur bezig met het zoeken van geschikte lokaliteiten.

DUEL IN DE DIEPTE: een actieopname op Bonaire. Vlnr Ro de Palm, Lidy Sluyter en Ronald Carrilho.

Hervormingen in Brazilie

BRASILIA — De Braziliaanse regering heeft een aantal hervormingen aangekondigd waardoor een zekere liberalisatie bereikt zou moeten worden. Leden van de regeringspartij Arena presenteerden woensdag een maatregelenpakket dat in de komende weken aan het parlement zal worden voorgelegd.

Ondermeer zou het dekreet uit 1968 moeten verdwijnen dat bepaalt dat de president het parlement naar huis kan sturen. Ook zou een dekreet vervallen dat studenten en professoren verbiedt politiek actief te zijn buiten de toegelaten partijen.

Afscheidingsbeweging Quebec wil eigen munt

Bekendmaking drukt koers Canada-dollar

MONTREAL — Een onafhankelijk Quebec zal zijn eigen munteenheid krijgen. Volgens de minister van Financien van deze Franstalige Canadese provincie, Jacques Parizeau, is de Parti Quebécois afgestapt van het idee dat Quebec na de onafhankelijkheid de Canadese dollar zal blijven gebruiken. Dit heeft de minister op een bijeenkomst in Montreal gezegd.

De Parti Quebecois, die streeft naar de Quebecse afscheiding van de (Engelstalige) rest van Canada, wenst na de onafhankelijkheid een soort van economische samenwerking met de rest van Canada, gebaseerd op een douane-unie. Deze unie zal in ieder geval met de provincie Ontario van de grond moeten komen, want „Quebec en Ontario zijn op commercieel en industrieel gebied met elkaar verbonden als Siamese tweelingen", aldus Parizeau.

De jongste studies op dit gebied zouden hebben uitgewezen dat bij het ontbreken van een douane-unie er 200.000 arbeidsplaatsen verloren zouden kunnen gaan, gelijkelijk verdeeld over Ontario en Quebec.

„Het is duidelijk dat de banden met andere provincies minder belangrijk zijn, maar er is een direct en elementair belang voor Ontario en Quebec om door te gaan als douane-unie; zo zei Parizeau.

De uitlatingen van Parizeau hebben de positie van de toch al zeer zwakke Canadese dollar woensdag geen goed gedaan. In New York daalde de Canadese munt van 90,30 tot 89,85 Amerikaanse dollarcent. De Canadese dollar is nog maar kort herstellende van de dieptepunten, die vorige maand werden bereikt. Met hulp van enorme leningen op de Amerikaanse en Westduitse kapitaalmarkt heeft de Canadese centrale bank geprobeerd het internationale vertrouwen in de Canadese valuta te herstellen.

Sovjet-adviseurs in Laos gedood

BANGKOK — "Rechtse" rebellen hebben niet ver van het Laotiaanse Vientiane 14 Russische militaire adviseurs en een Vietnamese chauffeur gedood in een hinderlaag. Dit schrijft het Thailandse dagblad Bangkok World Evening.

De Russen waren op weg naar een militair kamp om dit te inspecteren. Op 19 kilometer van de hoofdstad reden zij op de autoweg Vientiane-Paksane in een hinderlaag.

AMERICA LATINA

BRASILIA — Brazilie zal niet naar de eerstvolgende vergadering van de GATT (Algemene overeenkomst over tarieven en handel) gaan wanneer de grote mogendheden de kritiek van de Derde wereldlanden niet serieus nemen en naast zich neer leggen. Uit de verklaring van de Braziliaanse minister van Financien blijkt, dat dit dreigement speciaal bedoeld is tegenover de VS, welke land protectionistische maatregelen heeft genomen ten aanzien van bepaalde Braziliaanse producten.

MARACAIBO — Een Venezolaanse commissie op hoog niveau is naar de grensstreek tussen Colombia en Venezuela gegaan om zich persoonlijk op de hoogte te stellen van het feit of het waar is dat de nodige grenspalen verdwenen zijn of verzet, hetgeen alle mogelijke moeilijkheden met zich mee kan brengen. De hoge militaire commissie heeft in de grensstreek een ontmoeting gehad met de Colombiaanse legerautoriteiten; tussen beide landen bestaat er een overeenkomst dat het leger wederzijds de grens beschermt en bewaakt.

BOGOTA — President Jimmy Carter van de VS heeft de aan aftreden toe zijnde president van Colombia Alfonso Lopez Michelsen (ALM) een hart onder de riem gestoken met de mededeling, dat ALM een goede bijdrage heeft geleverd aan het langdurige overleg tussen de VS en Panama over het kanaal-verdrag. Hierdoor is een verbetering mogelijk geworden in de relaties op het westelijk halfrond, aldus Carter in zijn brief aan ALM.

PORTO ALEGRE — De toekomstige president van Brazilie generaal Joao Baptista Figueiredo heeft in een toespraak tijdens zijn kennismakingstrip door zuidelijk Brazilie erkend, dat er een samenwerking bestaat tegen zijn kandidatuur voor het presidentschap. Hij zei dit naar aanleiding van de onthulling van documenten waaruit moet blijken, dat de Braziliaanse chef van de geheime dienst nauw heeft samengewerkt met zijn collega van de Chileense geheime dienst. De juistheid van de documenten is in twijfel getrokken. Ook de officieel toegestane oppositie partij twijfelt aan de juistheid der documenten.

BOGOTA — De officiele federatie van Colombiaanse campesinos heeft zijn adhesie betuigd met de kandidaatstelling van ex-generaal Alvaro Valencia Tovar voor het presidentschap van het land als vertegenwoordiger van de Beweging van de nationale vernieuwing. Hij is de oudcommandant van het Colombiaanse leger. In genoemde beweging hebben nog een paar generaals buiten dienst een bestuursfunctie. Ook vijfduizend burgerpiloten en het centrum van reservisten (80.000 leden) hebben zich ten gunste van ex-generaal Valencia uitgesproken.

CARACAS — Venezuela en Bolivia hebben gezamenlijk een bi-nationale onderneming opgezet op het gebied van levensmiddelen zoals mais, cacao en suiker. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt twee miljoen dollar. Plaats van vestiging is het Boliviaanse Viacha.

SAN SALVADOR — Met de verplaatsing van de directeur van de gevangenis, kapitein Florencia Mendez is een einde gekomen aan een gevangenisopstand in San Vicente op zestig km buiten San Salvador. Deze opstand kostte één gevangene het leven. Men was niet tevreden over zijn optreden tegen een bewaker die kort tevoren een gevangene had doodgeschoten.

MEXICOSTAD/MOSKOU — Petroleum is het belangrijkste onderwerp geweest dat aan de orde kwam tijdens het officiele bezoek van de Mexicaanse president Jose Lopez Portillo aan Rusland, waarbij de gast vergezeld werd door een uitgebreide delegatie. De Pravda schreef vooraf dat men in Mexicaanse oliekringen erg geinteresseerd is in Russische machinerien op dit gebied. De reeds aanwezige apparatuur in Tabasco heeft namelijk heel goed voldaan, aldus het officieuse partijblad.

Economisch kort

De lopende rekening van de Britse betalingsbalans over april heeft een recordoverschot opgeleverd van 336 miljoen pond sterling vergeleken met een (herzien) tekort van 170 miljoen pond sterling in maart. De Britse export had de afgelopen maand een recordwaarde van drie miljard pond sterling tegen 2,83 miljard pond in maart, terwijl de invoer in deze maanden een waarde vertegenwoordigde van respectievelijk 2,77 en 3,10 miljard pond sterling.

— Het overschot op de Japanse handelsbalans is in april verminderd tot 1,62 miljard dollar vergeleken met een (neerwaarts herzien) overschot van 2,43 miljard dollar in maart. In april 1977 bedroeg het batig saldo 1,11 miljard dollar. De Japanse export in april steeg in waarde vergeleken met vorig jaar april met 14,4 procent tot 7,83 miljard dollar en de import met 8,2 procent tot 6,21 miljard dollar.

— Volgens de voorzitter van de Amerikaanse raad van economisch adviseurs, Charles Schultze, zal het begrotingstekort van de Verenigde Staten volgend jaar acht tot tien miljard dollar minder bedragen dan de geraamde zestig miljard dollar. Dit jaar zal mogelijk een geringe vermindering van het tekort op de begroting (geschat op 53 miljard dollar) te zien geven.

— Het voor het seizoen gecorrigeerde indexcijfer voor de verkopen van de Britse detailhandel (1971 100) is in april gedaald tot 106,5 vergeleken met 107,0 in maart. In april vorig jaar stond het cijfer op 102,3.

— De Japanse Pioneer Electronic Corp heeft in het eerste halfjaar tot 31 maart een geconsolideerde netto-winst gemaakt van 6,38 miljard yen tegen een winst van 7,33 miljard yen in de overeenkomstige periode van het afgelopen jaar. De maatschappij verwacht in het lopende jaar tot 30 september 6,8 procent minder winst te maken (9,70 miljard yen vergeleken met 10.41 miljard yen in het vorige jaar) bij een geschatte omzet van 173 (164,54) miljard yen. De maatschappij ondervindt veel nadeel van de scherpe waardestijging van de yen ten opzichte van de dollar.

— Het overschot op de handelsbalans van Japan is in april verminderd tot 2,24 miljard dollar tegen 3,13 miljard dollar in maart en vergeleken met een positief saldo van 1,78 miljard dollar in april 1977. De export nam in april vergeleken met de overeenkomstige maand van 1977 met veertien procent in waarde toe tot 7,70 miljard dollar terwijl de import in deze periode toenam met negen procent tot 5,46 miljard dollar.

— Het persoonlijk inkomen in de Verenigde Staten is in april, voor seizoensinvloeden gecorrigeerd en op jaarbasis, met 1,4 procent of 23,3 miljard dollar gestegen tot 1680,1 miljard dollar vergeleken met een stijging van 22,3 miljard dollar (eveneens 1,4 procent) in maart.

— De Sovjet-Unie heeft in West-Duitsland apparatuur besteld voor de produktie en verpakking van kauwgum. De Westduitse Loesch GmbH maakt deel uit van een groep bedrijven, die de complete uitrusting zullen verzorgen voor drie kauwgumfabrieken, waarvan de eerste voor medio 1979 in gebruik moet worden genomen.

— de voor het seizoen gecorrigeerde werkloosheid in Frankrijk is in april toegenomen met 16.000 personen tot 1.087.000. Feitelijk zaten eind april 1.047.000 Fransen zonder werk, 26.000 minder dan in de voorafgaande maand.

— De Amerikaanse industrie benutte in april 83,2 procent van haar totale produktiecapaciteit vergeleken met 82,7 procent in maart en met 82,5 procent in april vorig jaar.

— De Luxemburgse Societe Financiere Europeenne (SFE) zal de World Banking Corporation Ltd en haar dochter World Banking Corp (Bahamas) Ltd overnemen van de Wobaco houdstermaatschappij, die evenals SFE in Luxemburg is gevestigd. De banken zijn gevestigd op de Bahamas.

Sambumbu

HUIDSKLEUR — „Ik houd van niets dat zwart is," zegt een blanke vrouw, die tussen zwarten woont. Bruine families met glad haar spreken soms van „wij blanken." In de kinderoptocht met carnaval liepen opvallend veel groepen indianen met opperhoofd mee, geen enkele negergroep met opperhoofd.

FREGATVOGEL — Als een makwaku boven het gebied van de valken (kinikinis) van Piscadera komt, waarschuwt een kinikini luid, en meteen zie je tientallen soortgenoten in de lucht die de indringer verjagen. Makwaku's zitten vol luizen. De oudere vliegen niet ver van de slaapplaatsen rond. Hebben ze niet genoeg te eten, dan wachten ze de jongen af en maken er ruzie mee, totdat dezen een vis uit de krop spugen, die door een oude wordt opgegeten.

RONDE KLIP — Boka laba kweru is een mooie kleine inham, daar werden geitevellen schoongemaakt. De overhangende rots is een slaapplaats voor vissers. En dezen namen hier op oudejaarsavond een bad om alle narigheid van het jaar af te spoelen. Iets oostelijker ligt Kashaka, daar liet een man zijn jas achter. Dan is er nog: Pieda de la Morto en Rooi Snepi.

LELE TONI — "Er werd eens een geweldig Lele Toni feest gehouden met een mis, een groot feest en dans. Toen Toni dit al te veel werd, deed hij een wonder. Er ontstond een orkaan en die blies heel het huis omver, en vernielde alle versiering er bleef niets van over."

SERVIES — Oudtijds was het gewoonte om nieuwe kopjes, schoteltjes en borden voor het gebruik eerst een paar dagen in het water te zetten. Daar werden ze hard van, zo beweerde men, en breken minder gemakkelijk.

HOEDENVLECHTEN — Aan de weg naar Sint Joris was vroeger een school gelegen voor hoedenvlechten. De leiding was in handen van Enovefa Alvarez. Het huis staat er nog maar is nu een bouwval.

BRUA — Een vrouw ging met ernstige buikklachten naar verschillende dokters, maar vond geen baat. Toen vertrok ze naar Colombia om daar, ver van de stad, een bruaman te raadplegen en deze haalde een reuze worm, wel een meter lang en sterk behaard, uit haar lichaam.

SCHORPIOEN — Waar duizendpoten leven, vind je ook schorpioenen. De zwarte is de kwaadste. Maar deze is niet inheems. Hij kwam naar hier uit Venezuela, in de bussels kabana, het soort stro waarvan men hoeden vlecht. Ook zat hij wel in de suiker.

SAN NIKOLAS — De kleine heuvel in San Nikolas, gelegen aan de grote weg gelegen, staat vol cactussen: hij was vroeger bewoond. De mensen haalden hun drinkwater uit de kleine put aan de voet, en later uit de grote, die Poi Dachi heet, die iets verderop ligt, genoemd naar de man die hem heeft gegraven.

Charles Corsen over vrienden van vroeger

Een goede, maar geen gelukkige tijd

Hoe heftig het binnen de groep der veertigers kon toegaan, blijkt uit een Simadan-incident, gereconstrueerd uit wat Thelma de Rooy, Tip Marugg en Chris Engels vertelden. Op een Simadan-vergadering legde René de Rooy enkele gedichten voor. De meningen waren verdeeld. Toen liet René de Rooy een bom ontploffen door te zeggen: "Nu heb ik jullie beet. Het zijn waardeloze gedichten die ik in drie minuten in elkaar gedraaid heb, op de manier waarop Luc Tournier dicht. Zien jullie nu, Charles en Tip, hoe jullie onder zijn invloed zijn gekomen? Dat hij jullie altijd heeft beetgenomen? Waardeloos is het, het zijn gedichten die iedereen in drie minuten in elkaar kan draaien!"

Wat kan Charles Corsen zich van het incident herinneren? Inderdaad is René met gedichten gekomen. Nicolas Piña, Tip, Pierre Lauffer waren erbij, en ik meen ook Luis Daal, maar daar ben ik niet zeker van. Ik vond die gedichten goed, en dat vind ik nog steeds. Ik meen dat anderen het er niet mee eens waren, zeker Piña niet. We hebben het toen verder gehad over de vraag of de tijd die je aan een gedicht besteedt van belang is. Of je een gedicht in drie minuten maakt, of in één minuut, in drie maanden of in een jaar, dat maakt voor mij niks uit".

Het mislukken van Simadan als Papiamentstalige uitgave wijt Charles Corsen echter niet aan het incident. "Het mislukken van Simadan is feitelijk een conflict geweest tussen de oprichters. Je kreeg aan de ene kant Nicolas Piña en René de Rooy, die lyrischer en conservatiever waren, en aan de andere kant een Tip Marugg, een Charles Corsen, die meer naar het abstracte toegingen. En daardoor hadden we bij elke redactievergadering heibel. Ofschoon: we zaten heel gezellig bij elkaar. Ik bedoel: we konden elkaar letterlijk de huid vol vloeken".

Daarom wijst hij verontwaardigd het idee van de hand dat het een harmonieuze vriendengroep was. "Nee, nee. Het was een groep, maar het was niet harmonieus. Juist die tegenstellingen maakten het interessanter. We konden urenlang discussieren, elkaar uitvloeken. Tip en ik waren tegenstellingen en we waren heel goed bevriend. Dat zijn we nog, ofschoon we elkaar niet meer ontmoeten. Stel je voor dat Tip veranderd is, of andersom. Dat zit er dik in natuurlijk. De een vangt de klappen van het leven nu eenmaal beter op dan de ander. Maar ik denk dat ik je zo over elk onderwerp kan vertellen wat Tip zijn mening erover is"

Een indruk over de omstandigheden waaronder die discussies zich afspeelden, geeft Charles met: "Het is gebeurd dat we bij Cola Debrot een borrel dronken en op zeker ogenblik zette Estelle ons de deur uit. Ook Cola. Hij jatte de fles mee en we zijn voor Roxy op de grond gaan zitten discussieren. Cola was niet erg bevriend met Chris". Lachend: "Volgens Cola leed Chris aan horror vacuum. Je kan je wel voorstellen dat wij, die meer de trend van Chris uitgingen, vegen uit de pan van Cola kregen. We hebben samen veel opgetrokken. Cola was ouder natuurlijk, maar toch, het was een leuke tijd. Een tijd waar ik van denk dat ze helaas niet meer terugkomt".

ACHTERAF GELUKKIG

Om duidelijk te maken waarom die tijd niet terug kan komen, haalt Charles Corsen een televisieprogramma van Chin Behilia aan. "Hij had een programma waarin hij de straat opging en aan iedereen vroeg: "Wat is geluk?" en "Ben je gelukkig?". Een interessant programma. Natuurlijk onmogelijk om op die vragen te antwoorden.

Ik denk dat niemand het kan beseffen op het moment dat hij gelukkig is. Zo gauw hij dat gaat beseffen, dan is het geluk voorbij. Geluk is dus iets van gisteren, of eergisteren, - toen was je gelukkig. Het was een goeie tijd, achteraf bekeken.

Als we weer toenadering tot elkaar zouden zoeken.... Dat kan onmogelijk natuurlijk, want De Rooy is dood, Piña is dood, Chris Engels heeft het alleen over de slaven en de indianen en skeletten, Tip heeft zich teruggetrokken.... Nee, het komt niet terug".

Opeens levendiger: "Er kan weer een andere tijd komen, een andere sfeer, een andere omgeving". Neerslachtiger: "Maar dezelfde, nee...." Als uit een droomwereld ontwakend: "Ofschoon, dat moet ik eerlijk zeggen, het zou toch niet lang geduurd hebben, of deze groep zou uit elkaar gegaan zijn. Het is nu geleidelijk aan gegaan. Maar zouden we bij elkaar gebleven zijn, dan zou het onherroepelijk tot een enorme botsing gekomen zijn. Je holde naar één punt, je wist niet wat het was, maar het zou bereikt worden. Misschien is het bereikt door uit elkaar te gaan".

Achteraf gezien heeft hun groep het gezicht van de Antilliaanse literatuur voor lange tijd bepaald. Maar hadden ze zelf in die tijd het gevoel: wij-gaan-het-maken? Met een ondertoon van verbazing zegt Charles Corsen hierover: "Ik denk niet dat wij zo snobistisch waren dat we dachten dat we iets zouden gaan maken. We schreven allemaal, maar zonder dat we het wisten van elkaar. Bij toeval zijn we met elkaar in contact gekomen".

PUBERTEITSGEDICHTEN

Hoe verborgen Charles begon, blijkt uit wat Chris Engels me vertelde. Hij zei dat de gedichten van Charles Corsen weliswaar gepubliceerd werden toen Charles 21 jaar was, maar dat het in feite puberteitsgedichten waren. Ze lagen al een paar jaar in een schoenendoos, voordat de De Stoep-redacteur ze in handen kreeg. Charles beaamt het laatste. "Ik heb ze geschreven toen ik zestien, zeventien was".

Daarom ziet hij Chris Engels niet als voorbeeld, maar als voorloper. "Hij was zeker een paar jaar eerder, maar ik had mijn gedichten al, voordat ik De Stoep gelezen had en voordat ik Chris Engels ontmoette. De overeenkomst tussen zijn gedichten en de mijne moet haast wel een kwestie van tijdgeest zijn, want ik kende zijn verzen niet. Ik kende hem wel als onze huisdokter".

Over zijn ontdekking vertelt hij: "Hoe vreemd het ook mag klinken: De Stoep verscheen al enkele jaren. Er waren goeie gedichten bij, gedichten die mij boeiden, want ik schreef ook, maar ik heb het nooit in mijn hoofd gehaald om naar Chris Engels te stappen en te zeggen: "Nou ja, ik heb gedichten". Ik herinner me nog een keer thuis. Chris Engels kwam Yolanda een De Stoep brengen. Ik wist nooit dat Oda Blinder mijn zus was. Tot op dat moment. As a matter of fact: de gedichten van Yolanda heb ik nooit gelezen voordat ze gepubliceerd werden. Zij de mijne ook niet. Ze was wel geinteresseerd in mijn schilderijen, maar nooit in mijn gedichten. Die toonde ik aan niemand. Ik schreef ze op achterkanten van declaraties en die flauwekul meer, onder diensttijd. Toen kwam Chris Engels en die zei: "Heb je ook gedichten?" "Ja", zei ik. "En ik heb hem er een heleboel meegegeven".

Geen kwestie dus van nadoen van Luc Tournier. Wel ziet Charles indirecte beinvloeding. "Je moet het in de tijd zien. Ik denk dat Tip, Oda Blinder, Luc Tournier, René de Rooy, ik, Nicolas Piña, dat de hele groep elkaar beinvloedde. Ofschoon we in het begin helemaal afhankelijk van elkaar werkten, is er toch ergens beinvloeding van elkaar gekomen. Je ontkomt er niet aan".

...BLAUW GEVAL...

Tekst: B. Jos de Roo
Illustratie: Charles Corsen
Foto's: Ken Wong

...Ik wist nooit dat Oda Blinder mijn zus was...

De dood is een thema dat sterk voorkomt bij Tip Marugg, Charles Corsen, Boeli van Leeuwen en Cola Debrot. Charles: "Ik weet niet hoe dat komt. Door de omgeving? Door de oorlog, misschien, die in die tijd om ons woedde?" Hij ontkent dat het bij hem te maken heeft met het feit dat hij telegrafist was, die berichten over doden en gewonden moest doorseinen. "Nee, die berichten waren allemaal in code".

KLANKBORD

Nog even komt de rol van Chris Engels als tijdschriftleider ter sprake. Is er misschien verband tussen het zwijgen van Charles Corsen en het feit dat er na het opheffen van De Stoep geen Chris Engels meer langs kwam en vroeg: "Heb je nog wat?" Charles: "Dat zou een van de redenen kunnen zijn". Ik vind het een ontwijkend antwoord. Charles niet: "Nee, werkelijk, dat zou een van de redenen geweest kunnen zijn. Maar nu niet meer natuurlijk. Het is gewoon een kwestie van kritischer geworden zijn, dat ik niet meer publiceer".

Charles Corsen geeft even later een andere mogelijke verklaring voor zijn zwijgen. "Misschien is een van de redenen dat je de tegenklank van vroeger, het klankbord van je vrienden, dat je dat niet meer hebt. Het is een soort kaartspel. Ik bedoel: zo egoistisch ben je ook weer niet, dat je je eigen gedichten zit te schrijven om weer wat nieuws te beleven. Je wilt ook hebben dat een ander ze eens leest, anders hoef je ze niet eens op te schrijven, dan is het idee al leuk geweest. Als je ze wel opschrijft, dan heb je er twee redenen voor. Eén ervan is dat je ze weer kunt beleven, een andere reden is dat je het een ander wilt laten beleven. Als je dat niet hebt, waarom zou je dan publiceren?"

Viel het Charles niet tegen dat zijn gedichten zo slecht begrepen zijn? Hij zegt niet anders verwacht te hebben. "Zij die het moesten begrijpen, begrepen ze wel en zij die het niet begrepen.... We lachten ons rot als er hier recensies op De Stoep uitkwamen".

Een grap die uitgehaald werd, aanhalend: "Je had hier de Lorito Real. Tip had er ook af en toe iets mee van doen. Er kwam een heel nummer met gedichten van Charles Corsen. Absurde gedichten, die ze in het Papiaments vertaald hadden. We hebben ons kapot gelachen. Maar het was niet van Tip, wat ik wel verwachtte, het was van Paatchi van Kampen".

FLAUWEKUL

Heeft Charles Corsen zich destijds veel van alle kritiek op zijn werk aangetrokken? "Nee, misschien komt het door de hele manier van denken van mij. Als ik een schilderij af heb, dan is het klaar voor mij. Ik doe gemakkelijk afstand van wat ik gemaakt heb. Zo gauw je iets publiceert, heeft de middle-man van Kansas het recht zijn stempel erop te drukken en te zeggen wat hij ervan vindt. Als je een expositie houdt, kan Jan met de pet ernaar komen kijken en zeggen: "Flauwekul". Het is van hem, het is niet meer van jou. Als je het van jezelf wilt houden, moet je niet exposeren, niet publiceren. Kritiek doet alleen pijn als het helemaal niet ter zake is. Als mensen schilderijen gaan bekritiseren op naar hun gevoelens vermeende symbolieken. Dan is het pijnlijk. Je hoeft het niet met een schilderij eens te zijn, of met een gedicht, maar ga er niet iets anders uithalen en dat als kritiek gebruiken". Charles knoopt hier zelf een onderwerp aan vast dat zijdelings met de vraag verband houdt.

"Ik ben beslist tegen de tendens van de laatste tijd om alles wat Antilliaans is, meteen het stempel "Goed" te geven. Zo wordt de grootst mogelijke kitsch aan de man gebracht. Als dit doorgaat, zal een volgende generatie zien dat wij in een soort chaos leven. Er gebeurt momenteel niks. Enorm veel woorden, maar er gebeurt niks".

HERMANO'S BIOGRAFIE

Vroeger zorgde de groep voor leven in de brouwerij. Dat blijkt uit de gedichten in sonnetvorm die Charles Corsen schreef. Zogenaamde vertalingen van ene Miguel H. Romano. "Ik reed met Tip ergens op Otrabanda. We hadden beiden een stuk in onze kraag. Er was ergens een of andere rumbottelarij, iets van Hermano Hermanos. Zo is hij ontstaan. Wij vonden het leuk om met de gedachte aan Romano rond te lopen. Samen met Henk Dennert en Tip hebben we een biografie van Romano opgesteld. Met foto's, plaatsen waar hij gewoond heeft, zusters, authentieke handschriften, brieven van hem.... In Holland was een man die schreef dat die gedichten van Romano subliem vertaald waren. Hij had meer over Romano te vertellen dan wij wisten. Toen hebben we hem een telegram gestuurd: "Romano bestaat niet". Hij was natuurlijk pisnijdig. Sindsdien konden Tip en ik niks meer doen, omdat hij zich genomen voelde. Wat ook ergens de bedoeling was".

In veel verhalen over vroeger speelt de drank een rol. Was die belangrijk? Charles: "Drank is belangrijk. Wij gebruikten geen drugs, drank buiten beschouwing gelaten. In die tijd waren drugs bovendien niet erg bekend". Wat zochten ze in de drank? "Waarschijnlijk het samen zijn". Even later: "Het was wel een goeie tijd, maar het was geen gelukkige tijd. Daarom ook waarschijnlijk die alcohol telkens. Zodat de scherpe kantjes niet zo scherp aanvoelden. Om in een roestoestand te belanden".

Uit deze kring vertrekt Charles Corsen in 1953 voor een studiereis naar Nederland. Er wordt beweerd dat Nederland hem in zijn creativiteit geremd heeft. Charles hierover: "Het kunstmilieu in Holland was totaal anders, het klikte niet. Na een paar maanden voelde ik dat ik hier volledig over het paard getild was. Niet alleen ik hoor, maar de hele kliek waarmee we omgingen. Volledig over het paard getild". Ik breng daar tegenin dat Tip Marugg, Charles Corsen en Luc Tournier nu wel in Nederland gewaardeerd en verkocht worden. "Maar toen niet", zegt Charles droog. "Die Hollanders waren veel en veel beter. Kijk die Remco Campert bijvoorbeeld". Ik vind dat juist een goed voorbeeld dat Charles ongelijk heeft.

Keek hij niet teveel tegen de Hollandse kunstkring op?

"Misschien. Misschien ook omdat je je gewoon een kwajongen voelde als je op De Kring kwam. Daar had je Nanninga, nou ja, je kreeg het gevoel dat je feitelijk probeerde erbij te horen en je trok je terug in je schulp".

Om te zien wat het verschil is tussen de vroegere Charles Corsen en de tegenwoordige vraag ik: Vroeger waren de vriendenkring en het schrijven erg belangrijk voor je, gaf dat misschien wel zin aan je leven. Wat vind je nu de zin van het leven? Meteen zegt Charles: Die vraag doet me denken aan de schooltijd, toen ze vroegen: "Waartoe zijn we op aarde?" En wij antwoordden: "Om God te dienen en in de hemel te komen". Jouw vraag zal ik zo beantwoorden: om God te dienen en in de hemel te komen. Iedereen dient God op zijn manier. Iedereen creeert zijn eigen hemel". Na een stilte voegt hij daaraan toe: "Of hel.

...Er gebeurt momenteel niks. Enorm veel woorden, maar er gebeurt niks...

We hebben elk in ons leven ons eigen gouden kalf. Als Mozes nu de berg moest afdalen, dan had hij misschien een paar geboden meer op zijn tabletje moeten schrijven". Lachend: "Eén ervan is dat mensen als ik verrekt goed moeten uitkijken met wie ze praten".

Ik probeer het algemener. Als je de levensloop van Charles Corsen, Tip Marugg, René de Rooy en Nicolas Piña vergelijkt, dan is er een gemeenschappelijke noemer. Vroeger speelden ze met het leven, later is het leven met hen gaan spelen. Als ik dit gesteld heb, valt er een lange stilte in de produktiekamer van Charles Corsen. Zijn ogen glijden langs de camera's zonder ze te zien. Zijn beweeglijke handen zijn neergestreken op zijn schoot.

Met zijn blik naar de grond zegt hij: "We worden bespeeld, ja". Mij aankijkend: "Maar ik denk dat het ook het besef der jaren is. Dat je daarom niet meer publiceert". Wegkijkend en steeds zachter pratend: "Dat je daarom denkt: "Nee, nee.... Het heeft toch geen nut, het heeft geen zin. Waarom zou je?"

Gesprek

De Winkler Prins encyclopedie zegt van Charles Sickman Corsen, geboren te Curacao op 13 maart 1927: "Antilliaans dichter, behoort tot de belangrijkste exponenten van de generatie die in het tijdschrift "De Stoep" heeft gedebuteerd". Tussen 1948 en 1951 verschenen zijn gedichten. Sindsdien zwijgt hij. Is zijn bron opgedroogd? In een gesprek ontkent hij dat herhaaldelijk. "Publiceren heeft geen zin meer", zegt hij. En geeft daar ongevraagd telkens andere verklaringen voor. Aanleiding tot het gesprek was de verschijning van een complete heruitgave van zijn werk bij uitgeverij Flamboyant/P te Rotterdam. Die heeft hem ertoe gebracht zijn gepubliceerde en ongepubliceerde werk nog eens te herlezen. Met een ondertoon van bittere melancholie zegt hij: "Ja, in de Beurs verscheen een soort In Memoriam". Het werd een lang gesprek, waarin Charles Corsen veel bijzonderheden over zijn gedichten en over de De Stoep-periode geeft. Teveel voor één pagina. Daarom verschijnt de weergave van het gesprek in twee afleveringen. Vandaag staat de dichterskring uit de jaren veertig-vijftig centraal. Volgende week volgt dan het beeld van de dichter Charles Corsen.

Chal Corsen

Naast dichter is Charles Corsen ook schilder en fotograaf. In de De Stoep-periode trekt hij veel op met Tip Marugg, René de Rooy, Henk Dennert en Nicolas Piña. Oda Blinder, het pseudoniem van Yolanda Corsen, is zijn zus. In 1953 vertrekt Charles Corsen met een Sticusabeurs naar Nederland om te schilderen. Daar komt hij onder meer in aanraking met Remco Campert, Lucebert en Hans Andreus. Terug op Curacao wordt hij na verloop van tijd directeur van TeleCuracao. Hij noemt dat zelf een logisch voortvloeisel uit zijn schrijven, schilderen en fotograferen. In 1977 neemt hij ontslag. Sindsdien leidt hij een eigen tv-produktiemaatschappij.

...De Rooy is dood, Piña is dood, Chris Engels heeft het alleen over skeletten...

San Fernando in weekeinden:

Overblijfplaats voor delegaties

WILLEMSTAD — Op zondag 28 mei bestaat er gelegenheid voor de bestuursleden sport-en jeugdorganisaties nader kennis te maken met de mogelijkheden welke het San Fernando-internaat te Seto biedt om gedurende de weekeinden gebruikt te worden door onder meer sportdelegaties. Zo blijkt uit een circulaire aan de genoemde organisaties. Er bestaat dan voor van tien tot twaalf uur 's morgens gelegenheid kennis te maken ook met de nieuwe San Fernando-directeur Frank Gressman, die alle gewenste gegevens over het internaat kan geven. Dit ligt zoals bekend te Seto en het complex omvat vier paviljoens met elk een slaapzaal voor 25 man met twaalf douchecellen en een toilettenbatterij van vierstuks.

Men heeft er ook de beschikking over twee voetbalvelden en één volleybalbaan.

Hermina bij SWA

WILLEMSTAD — De nieuwe leidinggevende groepswerker-coördinator van SWA Sergio Hermina heeft in zijn laatste verschenen nummer van Stiwa uiteengezet dat hij in Rotterdam is komen werken om een nieuwe ervaring op te doen. Eerder was hij verbonden aan de Antilliaanse stichting in Utrecht, hij werkt nu voor de stichting Welzijn Antillianen (SWA) in Rotterdam en omstreken. Hij is op Curaçao geboren en was jaren actief op het gebied van het jeugdwerk en buurthuiswerk in Montagne. Na vier jaar als leraar te hebben gewerkt aan de Jan Ruinemschool van Brakkeput is hij voor sociaal werk gaan studeren in Nederland. Hij heeft nog twee jaar voor de boeg aan de sociale academie Nijenburgh te Culemburg.

Volleybal:

BRAZIL SPEELT OP CURAÇAO

WILLEMSTAD — ... volleybal... begint... vriend... eilanden... tussen Aruba ... van ... strijden

Vanavond ... acht ... Socks ... Xaverius ... 1977 en ... tegen ... Aruba. ... het programma ... half ... zegevier... Antillia... kampioen... dan ... Olympic.

..gr Pantin over charisma gaven

..)e nederigheid kenmerkt goede

..T OF SPAIN — Er moet in ..kerk ruimte zijn voor ..een; charismatisch of niet ..ismatisch, er is tussen hen ..werkelijke tegenstelling ..zij zijn allen kinderen van ..geleid door de Geest, door ..n en mét Jezus Christus ..de glorie van God de ..er. Zo besloot de ..bisschop van Port of Spain Anthony Pantin onlangs ..zijn wekelijkse bijdrage aan ..weekblad Catholic news, in ..woord op de vraag: ik heb ..epen, dat de Heilige geest ..lijk is neergedaald in de ..edraal met de ..ismatische beweging. Is dit ..of niet?

..Pantin heeft zich laten ..en als gunstig staande ..over deze beweging zoals ..gehele Antilliaanse episco..er positief tegenover staat ..eer men voldoet aan enige ..waarden, waarbij wel het ..grijkste is dat de beweging ..atie blijft met de kerk en ..de geestelijkheid, die er lei..aan geeft en begeleiding. ..ze geest ook geeft mgr ..in antwoord op deze ..ende vraag. ..wijst in dit verband opdat ..op Trinidad voorkomt, dat ..en zo opgaan in de ..ismatische beweging dat zij ..kennelijk wat superieur ..opzichte van degenen die ..bij deze beweging ..okken zijn, maar aan de ..re andere kant ontbreekt ..ook niet aan mensen die van ..ing zijn, dat deelname aan charismatische beweging ..kent, dat men nog maar een ..verwijderd is van het ..kenhuis.

..Pantin citeert in zijn ..woord uitvoerig uit het ..erlijk schrijven van het ..illiaanse episcopaat over dit ..erwerp, waaraan in deze ..iek al eerder uitvoerig ..acht is besteed. Daarin ..t de nadruk gelegd op het ..dat de gaven, waarover in ..arismatische kringen soms ..wordt gepraat, niet uit de ..voorkomen, maar dat zij ..ts komen van God zodat ..kracht door de mens ..erkt.

..van de kenmerken van iets ..is de nederigheid, zo ..ogt mgr Pantin verder. Bij ..bezoek van een aantal ..ismatische leiders heb ik ..verleden jaar uitgewerkt. ..erigheid is een van de ..grijkste tekenen of iemand ..echte leider is. De leider ..elk ogenblik bereid zijn de ..ige taken op zich te nemen ..niet er op uit zijn steeds ..op gezien te worden. Hij ..de mensen namelijk naar ..leiden en niet naar zichzelf

...aartsbisschop Anthony Pantin tussen musicerende jongelui tijdens de in november gehouden assemblee van de katholieke kerk op Trinidad en Tobago...

Nu is nederigheid een heel delicate zaak, aldus mgr Pantin. Op het ogenblik dat we denken: nu hebben we die deugd onder de knie, zijn we hem onmiddellijk weer kwijt. Een van de beste duidelijkste tekenen, misschien wel het enige bewijs ervan is dat men bereid is vernederd te worden dit te accepteren. Alle mooie woorden, alle bloemrijke taal en alle uiterlijkheden zijn van weinig waarde wanneer vernedering ons bitter maakt, zo betoogt de Trinidadiaanse aartsbisschop.

Om alles samen te vatten aldus mgr Pantin, moeten we ons voortdurend in gedachten brengen, dat de apostel Paulus ons leert dat de grootste gift van alles is de liefde. Als we die niet hebben, dan verliezen we onze tijd, welke extase we ook mogen bereiken en welk mirakel we ook mogen uithalen. De liefde zet ons met beide benen op de grond, zoals Jezus met zijn liefde ook zo degelijk op de grond stond. Zoals toen hij de dochter van Jairus opwekte, terwijl iedereen met verbazing was geslagen, maar op dat ogenblik ontdekte Jezus dat het meisje honger had en daarom zei hij doodnuchter: geef dat kind te eten. Tot zover mgr Pantin over de charismatische beweging.

Argentinie: *Familie Santacho*

BUENOS AIRES — De ..tachtigjarige Francisco Santacho, die in het verleden volksvertegenwoordiger is geweest in het Argentijnse parlement, heeft samen met zijn 65-jarige echtgenote enige tijd geleden een brief geschreven aan paus Paulus VI. Het onderwerp ervan was de omstandigheden waarin hun familie zich op het ogenblik bevindt. Twee van hun zonen, Mario en Osdrubal, werden gedood bij militaire veiligheidsoperaties, zoals dat heet. Een derde zoon, Carlos, werd in de gevangenis geexecuteerd evenals een van hun kleindochters, Graziela. Hun vierde zoon, een advocaat, zit in de gevangenis..in een naburig land, waarheen hij gevlucht was. Twee dochters van Carlos zijn aangehouden; de ene Maria is vermist, de andere, Manuela, zit opgesloten in het concentratiekamp Atoneila, waar eveneens haar tante Christina gevangen zit. Al deze vrouwen, zoals ook de vrouw van Mario, Liliana, die gevangen zit in Campo de Mayo, werden gemarteld. Reed in 1972 werd een andere schoondochter van de briefschrijvers gedood.........

RECHTVAARDIGE OORLOG: FICTIE

DE SITUATIE IS DOOD ERNSTIG, daarom is de toon van het Vaticaanse document over de ontwapening (zoals verleden jaar verschenen) zo scherp. Zo lichtte de pater Jeuiet John Lucal toe als secretaris generaal van Sodepax, het orgaan waarin Wereldraad van kerken en het Vaticaan samenwerken op sociaal en ander gebied. In het document pleit het Vaticaan voor een algemene ontwapening, een standpunt dat aan duidelijkheid niet te wensen overlaat. De huidige bewapeningswedloop wordt dan ook onomwonden veroordeeld, hetgeen volledig in de lijn ligt van wat de katholieke kerk altijd heeft geleerd, aldus Lucal.

Weliswaar heeft men in het verleden veel gesproken van de „rechtvaardige" oorlog. Deze leer is echter dikwijls verkeerd begrepen, omdat zij uit haar verband werd gerukt, zo vervolgt zijn verklaring. De kern van deze leer gaat immers uit van het bestaan van één universele gemeenschap van volkeren, welke via een erkend en wettig gezag moet uitmaken of een oorlog een rechtvaardige oorzaak kan hebben, hetgeen zeker niet door de betrokken partijen zelf kan gebeuren. Op een bepaald moment van de geschiedenis kon het pauselijk hof wellicht als een soort veiligheidsraad optreden. Dit systeem is echter snel in elkaar gestort. Nu zouden de Verenigde Naties wellicht deze opdracht moeten kunnen vervullen.

Daar die universele mensengemeenschap niet verwezenlijkt is, mag men de leer van de rechtvaardigde oorlog geen zelfstandig leven laten leiden. Een ander beginsel van deze leer is trouwens, dat het kwaad dat berokkend zou kunnen worden in verhouding moet staan tot het beoogde goed, hetgeen meteen elke kernwapenoorlog en ook een oorlog met de hedendaagse conventionele wapens uitsluit. Aldus John Lucal over de rechtvaardigde oorlog, welke volgens hem dus eigenlijk nagenoeg ooit heeft bestaan.

Duidelijk verband bewapeningswedloop en soc. econom. orde

GLION SUR MONTREUX — Op alle kerken is een beroep gedaan tijdens de kerkdiensten van zondag 21 mei te bidden voor het succes van de speciale VN conventie over de ontwapening. De oproep is gedaan tijdens een conferentie te Glion sur Montreux, welke georganiseerd was door de commissie van de Wereldraad van kerken voor internationale zaken. Aan deze studiebijeenkomst namen vijftig gedelegeerden deel uit dertig landen. Doel ervan was het kerkelijk denken op peil te brengen met betrekking tot de zaken van de bewapening, bewapeningswedloop en de ontwapening.

In zijn conclusie stelde de conferentie vast dat het een profetische taak is van de christenen de idolen van de militaire doctrine en technologie te ontmaskeren en uit te dagen in het licht van de christelijke visie op de rechtvaardigheid en vrede. Als een idool werd onder meer genoemd de leer over de afschrikkingseffecten als gevolg waarvan miljoenen mensen als het ware gevangen zitten in de dreiging van de nucleaire terreur en andere wapens van massale vernietiging.

In het rapport wordt er op gewezen dat er een duidelijk verband bestaat tussen de bewapeningswedloop en de socio-economische orde. De suggestie werd gedaan dat op alle kerken en overheden een beroep wordt gedaan een studie te maken van de rol welke de wapenindustrie en spelen, die aan elke effectieve controle ontspringen. De kerken en de overheden kregen verder te horen dat aandacht welke nu besteed wordt evenals het geld aan de bewapening, beter besteed kunen worden aan andere zaken en urgente problemen welke het menselijk overleven en de kansen daarop in gevaar brengen. Daarbij denkt men aan de problemen op het gebied van de volkshuisvesting, de voedselvoorziening het onderwijs, de energievoorziening voor alle mensen over de gehele wereld.

Democratie en vrijheid politieke gevangenen bepleit

Voorzitter Braziliaanse bisschoppenconferentie:

Geloof niet scheiden van de sociale werkelijkheid

RIO DE JANEIRO — De rooms-katholieke kerk in Brazilie, getalsmatig de grootste van de wereld, komt naar voren als een van de meest liberale kerken van Latijns-Amerika. Dat bleek onlangs tijdens een bijeenkomst van Braziliaanse bisschoppen in Itaici, in de staat Sao Paulo, waar zij een pleidooi hielden voor de democratie en de vrijheid van politieke gevangenen. De bijeenkomst werd gehouden als voorbereiding op de derde algemene conferentie van Zuidamerikaanse bisschoppen in oktober in Puebla, Mexico, waar het beleid van de kerk in dat werelddeel voor de komende tien jaar zal worden vastgelegd.

De Braziliaanse bisschoppen werden het tijdens de bijeenkomst in Itaici eens over een document waarin felle kritiek wordt geuit op de onderdrukkingsmethoden die nog steeds in Zuid-Amerika worden toegepast. Ook veroordeelden zij de sociale en economische onrechtvaardigheden en verdedigden zij de mensenrechten. De gematigde en liberale stromingen in de Braziliaanse kerk waren het sterkst vertegenwoordigd in Iatici. Dat kwam ook tot uitdrukking in de keuze van de 37 afgevaardigden die aan de conferentie in Puebla zullen deelnemen. Meer dan tweederde van hen staan bekend om hun progressieve of op zijn minst gematigde denkbeelden.

BANG

Tot de afgevaardigden behoren Don Helder Camera, aartsbisschop van Recife en Olinda en de aartsbisschop van Sao Paulo, Don Paulo Evaristo Arns, beiden verdedigers van de mensenrechten. De Braziliaanse regering was zo bang voor Don Helder Camera, die bekend is door zijn aanvallen op wreedheden van de politie, dat de kranten zijn naam en beweringen tijdelijk niet mochten drukken. Ook Don Paulo Arns was een doorn in het oog van de rechtse militaire regering met zijn voortdurende kritiek op de sociale onrechtvaardigheden en de wreedheden van de politie. De krant van het bisdom Sao Paulo, „O Sao Paulo" die nog steeds onder staatscensuur staat, mocht het beroep dat Arns deed voor de politieke gevangenen niet publiceren.

Tijdens de bijeenkomst in Iatici pleitten de Braziliaanse bisschoppen voor herstel van de democratie in Brazilie. Ook vroegen zij de regering amnestie te verlenen aan de politieke gevangenen en de bannelingen. In 1964 werden, volgend op een militaire machtsovername, duizenden burgers verbannen, beroofd van hun politieke rechten en gevangen genomen. Dat gebeurde met name gedurende het oplaaien van extreem-links terrorisme tijdens de zestiger en zeventiger jaren. Het pleidooi van de bisschoppen bracht hen dichter bij een groot deel van het Braziliaanse volk, dat ook om een einde van het militaire regime heeft gevraagd.

BEZORGD

Steeds meer geestelijken zijn bezorgd over de sociale onrechtvaardigheden in Latijns-Amerika, die zij als „het grootste schandaal" bestempelen in een continent dat zich als christelijk beschouwt. Zij zijn het er over eens dat je niet kunt preken over verlossing van de ziel terwijl mensen van de honger omkomen. Geestelijken moeten volgens hen een actievere rol spelen bij economische, sociale en politieke gebeurtenissen. Enkele bisschoppen hebben kritiek geuit op het basisdocument waarover in Puebla zal worden gedebatteerd, omdat zij van mening zijn dat de kerk er een passievere rol door krijgt toebedeeld.

ELKE DAG

Monseigneur Aloisio Lorscheider, voorzitter van de nationale conferentie van Braziliaanse bisschoppen, zette na de bijeenkomst uiteen dat de kerk haar traditionele evengelische rol niet zal verlaten, maar ook dat de kerk niet wil dat het geloof van de sociale werkelijkheid wordt gescheiden. Daaraan voegde hij echter toe dat de kerk op een afstand moet blijven van de regering, omdat wanneer zij er bij betrokken zou raken dat een „gevaarlijke aanvechting" zou betekenen. „Het conflict tussen de onderdrukkers en de onderdrukten kun je elke dag zien", aldus Lorscheider, „...De onrechtvaardigheden worden zelfs groter... Van de inheemse bevolking is nog maar ééntiende over... De emigrant wordt steeds meer uitgebuit... De produktiemiddelen zijn grotendeels in handen van enkele groepen" , zo zei hij.

In kerkelijke kringen is vernomen dat de Braziliaanse bisschoppen bang zijn dat de democratie niet hersteld wordt en dat er geen einde zal komen aan de opvattingen over nationale veiligheid van veel Zuidamerikaanse regeringen, die de macht in handen hebben in de meeste landen. Volgens deze bron zullen de Brazilianen dit standpunt in Puebla verdedigen.

Kerk en wereld

Bisschop voorstad Lissabon:

Inzet voor armen opdracht van kerk

LISSABON — Met op de achtergrond een donkere economische toekomst moet de katholieke kerk zich speciaal inzetten voor de armen. Zo stelde mgr Manuel Silva Martins van het bisdom Setubal, een voorstad van Lissabon. Armoede, eenvoud en participatie, dat zijn de belangrijkste impulsen voor de nieuwe pastorale aanpak, aldus de bisschop.

Hij heeft de zorg voor het meest geindustrialiseerde diocees van geheel Portugal. Daarom ook kon hij verklaren, dat zijn mensen afhangen van de industrie voor hun broodwinning, welke bedrijven industriele monsters zijn, welke hen tot slaaf maken. Al deze mensen worden uitgebuit door mensen met witte handschoenen, aldus de bisschop. Waarnemers zeggen, dat de revolutie van 1974 in Portugal slechts weinige verbeteringen heeft opgeleverd voor de gewone man en dit dan nog ten koste van een grote toename van de werkloosheid en een ernstige inflatie, welke de kleine man het hardste treft zoals dat steeds het geval is.

Mgr Martins bepleitte een verandering in de pastorale benadering door de kerk. Deze moet zodanig worden, dat de werknemers gaan beseffen dat de kerk echt geinteresseerd is in tegenstelling met de situatie van vroeger. Processies, pelgrimages en de overvloed van kerken en conventen willen niet noodzakelijkerwijs zeggen, dat het er een diepgaand geloofsleven is. Aldus de bisschop.

Pauselijk zaakgelastigde tot religieuzen

Getuigen van eisen der Blijde boodschap

SCHERPENHEUVEL — Van groot belang is het de band te versterken tussen de plaatselijke kerk en de universele kerk. De identiteit van de bevolking moet inderdaad geeerbiedigd worden, maar niet ten koste van scheiding van de Moeder-kerk.

De religieus in het Caribisch gebied moet het beeld vertonen van de universaliteit van de kerk. Zo stelde mgr Paul Tabet vast tijdens de openingszitting van de recente conferentie van Caribische religieuze oversten in het Caribisch gebied. Mgr Tabet is pauselijk zaakgelastigde voor de Antillen.

BAND

In zijn boodschap tot de oversten wees mgr Tabet op de meest hoofdzakelijke dienstverlening van de religieuzen op dit ogenblik: de mensen die gevormd zijn als volgelingen te leren dat zij de leidersrol op zich moeten nemen. Over dit deel van zijn boodschap werd eerder al bericht in een algemeen verslag van de conferentie. Naast deze belangrijkste taak — volgelingen omturnen tot leiders — hield mgr Tabet zich ook bezig met de noodzakelijke band tussen de lokale kerk en het centrum van de kerk.

De kerk, aldus de pauselijke zaakgelastigde, is afhankelijk van zijn religieuzen die gedurende de gehele geschiedenis zo'n belangrijke rol hebben gespeeld bij de groei en geestelijke ontwikkeling van de kerk. De religieuzen, aldus mgr Tabet, moeten een duidelijke getuigenis afleggen van de eisen van de Blijde boodschap in het Caribisch gebied door op de eerste plaats de geest van de verschillende ordes- en congregatiestichters in ere te houden en door te getuigen van een geest van echte liefde, geboren uit een gebedsleven, discipline, meeleven en dienst. Aldus mgr Tabet.

[redacted]

NAHR: POGINGEN BEINVLOEDEN BERECHTING

Korps evalueert voorvallen

'olitie erkent fouten

LEMSTAD — De politie erkent fouten gemaakt te bij de afloop van de kaping van het Colombiaanse vlieg- rleden week op Curacao, maar is bereid hieruit lering te voor de toekomst. Dat lieten gisteren de politie-officieren op een perskonferentie, waarbij meer details werden ver- er de gang van zaken rond de kaping. Zo bleek onder an- it de politie-agenten, die als eersten het vliegtuig benader- iet op de hoogte waren van het feit dat de kaper al was esterd en de toestand onder controle was. Mogelijk dat dit igedragen tot de verwarring bij het toestel wat weer geleid ot het schot uit een politie-karabijn waarbij twee agenten gewond.
reur-generaal mr Luis Nahr zei uit berichten uit Colom- indruk te hebben gekregen dat zoals hij het uitdrukte gen worden gedaan de berechting van de twee verdachten kaping te beinvloeden".

le perskonferentie van n waren aanwezig PG mr ninister Leo Chance van , wnd hoofdcommissaris omas, wnd commissaris atsz, hoofd-inspecteur eboom, J.A.Paulina echerche, inspecteur ners en politie-woord- H.Cosster. De minister PG zaten aan gezien het re karakter van het t, namelijk een kaping de minister onderdeel te van het onderhan- team.

MR. L. NAHR (PB)
.....beinvloeding.....

huls

emend commissaris vertelde dat het incident ot zich als volgt afspeel- n de politie het vliegtuig e, kwam een van de twee , die de kaper had over- rd, met een revolver in gestoken naar buiten. n zich een beetje verzet toen de politie het van hem wilde afnemen. n de agenten bij hem had pannen karabijn in de die bij de worsteling af- Deze kogel verwondde hijnlijk zowel onder- eur Calmes als de agent Vermoedelijk zijn er choten gevallen, maar t die ene karabijn die én kogel miste. Er is nog e huls gevonden en een die uit een karabijn kan vallen. Vermoed wordt t in totaal drie of vier n zijn gelost. "Nog niet is en dat gericht is ge- n", zei de heer Cratsz, ee hij bedoelde dat moge- g waarschuwingsschoten ost door de politie.
ster Chance vertelde dat n bepaald moment in de te kennen werd gegeven de cockpit dat de situatie controle was. Op dat nt werd aan de heer Twee- in het commando-cen- n het luchthavengebouw geven door de heer as, dat het vliegtuig kon n benaderd en de toestand controle was, maar daar- oest toch de hoogste ijke voorzichtigheid wor- tracht. Dit werd door de Tweeboom volgens zijn zeggen weer doorgegeven e manschappen bij het uig, waaronder ook een van de Bijstandspolitie leiding van inspecteur Mingueli.

elaars

gevraagd zei de heer oom niet uit de nader- gedane verklaringen te n kunnen afleiden dat de happen van de Bijstands- op dat moment al bij het waren. Geen van de an- anwezigen kon met zeker- eggen of de politie bij het op dat moment al wist et feit dat het gelukt was aper te overmeesteren. ter Chance verklaarde nog tra was gewezen op grote chtigheid gezien de kans bestond dat een truc werd kt om de politie naar het uig te lokken, waarna een an worden gebruikt bv e agenten als gijzelaars te n. Hij gaf geen commen- p de daarop volgende op- g dat dit al te laat zou eweest, omdat de politie l bij het toestel was. De andspolitie was toen ijk al naar het toestel ge- nadat een van de mensen t het vliegtuig kwam de wenkte om te komen. Op nk is ingegaan.
bewindsman en de procu- eneraal probeerden allebei ijk te maken dat de politie ele ogenblikken tijd moest en wat te doen en dat met r voor eigen leven. On- het late tijdstip (na vijf middags) gelukte het in tijd in totaal 74 man bij te krijgen die zich vrij- willig op Hato meldden. De afloop van de kaping, namelijk de gespaarde levens van de passagiers en bemanning en de gevangenneming van de kapers moest volgens hen beschouwd worden als een positief resultaat, waarbij helaas twee gewonden zijn gevallen aan politie-zijde.

Draaiboek

De heer Cratsz verklaarde desgevraagd dat niet gewerkt is met een draaiboek, omdat een draaiboek ondanks eerdere kapingservaringen niet voor handen is. Even later zei minister Chance dat er wel een draaiboek is, maar dat daar niet helemaal aan gehouden is ditmaal. Volgens dit draaiboek (of instructie-lijst werd het ook genoemd) had de minister in het Fort Amsterdam moeten blijven. Maar gezien de gebrekkige telefoonlijnen en de misverstanden die daardoor kunnen ontstaan bij onderlinge consultatie werd in overleg met de minister-president besloten dat de heer Chance naar het vliegveld zou gaan, waar hij een beter overzicht van de gang van zaken zou hebben. Hij vertelde over deze kapingskwestie regelmatig kontakt te hebben gehad per telefoon met waarnemend gezaghebber Frans Wernet van Aruba. Hij lachtte even toen opgemerkt werd dat de interinsulaire telefoonlijnen niet beter zijn dan de lokale.

Volgens de bewindsman is er sinds verleden week nog geen enkel verzoek binnen gekomen, noch van de officiele zijde voor uitlevering van de twee kapers, noch van de Colombiaanse recherche voor medewerking bij het onderzoek. Van de kant van de Antillen zijn verzoeken tot samenwerking evenmin gedaan. Het onderzoek richt zich daarom op de gepleegde strafbare feiten op Antilliaans grondgebied. Omdat er geen uitleveringsverdrag is met Colombia wordt uitlevering onwaarschijnlijk geacht.

Bovenlijf

Het onderzoek naar de medeplichtigheid van J.L.C.P. bij de kaping, die werd uitgevoerd door G.B.H., is nog gaande. Reden waarom PG Nahr geen nadere bijzonderheden kon vertellen over P's bijdrage aan het geheel. Wel zei hij dat er tegenstrijdige verklaringen zijn afgelegd waar ingedoken wordt. Hij zei dat door de plaatselijke justitie niet is uitgezocht wat precies de motieven zijn geweest van de twee jongelui voor hun daden, noch uit welk milieu ze komen. Uit de berichten uit Colombia als zou het gaan om twee uiterst begaafde personen die om financiele redenen niet in de gelegenheid waren verder te studeren na het basis-onderwijs, trok de PG de conclusie dat geprobeerd wordt goed te spreken wat de twee hebben misdaan. Later verklaarde mr Nahr nog: "Er worden weer pogingen gedaan vanuit Colombia de berechting te beinvloeden".

De PG vertelde ook dat de Antillen een berechtingssysteem in het Wetboek van Strafrecht hebben ingebouwd dat speciaal gericht is op luchtkapingen en dat overeenkomt met afspraken hierover gemaakt enkele jaren geleden in Tokio op internationaal niveau. Volgens minister Chance kan een regering als die van de Antillen niet lijdzaam toezien ingeval van een kaping (niemand had overigens zo'n suggestie gewekt), omdat daardoor de Antillen hun gezicht naar buiten toe zouden verliezen. Ook voor de berechting bestaat belangstelling in het buitenland.

De heer Cratsz vertelde nog dat een politieagent met ontbloot bovenlijf was bij de acties, omdat hij aanvankelijk een wit overhemd had aangehad. Daar deze door de ingevallen duisternis te opzichtig was, bleef niets anders over dan het hemd uit te doen.

IJzeren zenuwen

Aan het slot van de perskonferentie zei de waarnemend commissaris dat spoedig door de politie de hele gang van zaken aan een grondige evaluatie onderworpen zal worden. Het is bedoeling uit de opgedane ervaringen een les te leren, zodat ervoor gezorgd kan worden dat de gemaakte fouten, niet alleen van de politie, zich in de toekomst niet herhalen. Hij maakte zelf de aanmerking op de plaats waar het vliegtuig werd gestationeerd, dat wil zeggen ter hoogte van de Aerocargo-loods. Normaal is dat een gekaapt vliegtuig, voorals als er een bom aan boord is, ver weg wordt gedirigeerd waar de kans, dat een eventuele ontploffing schade kan toebrengen aan het vliegveld, tot een minimum wordt beperkt en daar waar geen licht aanwezig is zodat het toestel in volstrekte duisternis komt te verkeren. Omdat evenwel ditmaal bekend was dat de kaper gekomen was voor het innemen van brandstof om daarna verder te vliegen, werd hiervan afgezien.

Waarnemend hoofd-commissaris Thomas zei dat in de toekomst niet de eerste agenten die zich vrijwillig melden bij een dergelijk incident ook direct de meest gewichtige taken krijgen opgedragen, zoals ditmaal blijkbaar wel is gebeurd. In het vervolg zal een betere selectie op karakters plaats vinden. Het zou (en daar waren alle aanwezigen het zowat over eens) aanbevelingswaardig zijn dat voor dit soort acties die getrainde agenten worden ingezet, die naast een grote paraatheid ook beschikken over bijna ijzeren zenuwen en die niet gemakkelijk van de wijs gebracht worden.
Er zijn maar weinig landen die er aparte commando-eenheden op na houden voor dit soort gevallen.

Marchena

De heer Cratsz vertelde nog dat in de nabije toekomst een soortgelijke perskonferentie te verwachten is om nadere informatie te verschaffen over de voorvallen van enkele weken geleden op Marchena. Daarvoor moet het politie-onderzoek echter verder zijn gevorderd dan nu het geval is.

WILLEMSTAD — Het beladen van een vrachtauto is een kunst op zich, vooral als men zoveel mogelijk tegelijk wil transporteren. Niet iedereen is het echter gegeven zich dit vakmanschap eigen te maken.

Het is dan ook geen uitzondering dat een vrachtauto onderweg het een en ander achterlaat als een soort Klein Duimpje om de terugweg beter te kunnen vinden. Vooral de vrachtauto's met kaphout en dat soort materiaal hebben daar een handje van. Het bevuilen van de wegen op zich is natuurlijk geen ramp, maar het achteloos opladen kan ook de oorzaak zijn van verkeersongevallen van min of meer ernstige omvang. Een van de meest voorkomende typen verkeersongevallen is de zogenaamde achteroprijding, waarbij naast de blikschade ook heel wat mensen gewond raken. Ziet een automobilist achter een truck plotseling iets van de vrachtauto vallen dan is de eerste reactie remmen. Dan is het slechts te hopen dat de achter hem rijdende auto's even snel reageren, want anders is een kettingbotsing geen onmogelijkheid. Na het vallen van de op deze foto vereeuwigde boomstronk op de Schottegatweg bij Rio Canario kwamen de meeste automobilisten er goed van af. Ook bestuurder van de personenauto die juist haar voertuig voor een ander ging inruilen. Toch raakten er nog twee auto's bij een aanrijding betrokken. Gelukkig zonder gewonden...

Rooi Santoe vier jaar

WILLEMSTAD — De sportvereniging Bata Rooi Santoe bestaat vandaag - vrijdag - vier jaar. Deze verjaardag gaat men in het eerste weekeinde van juni vieren met een trip naar Aruba. Dan gaat men namelijk op vrijdagavond weg en men keert zondag 4 juni terug. Het ligt in de bedoeling ook nog wat te voetballen op Aruba.

Koperen jubilea in ziekenhuis

WILLEMSTAD — In het St. Elisabeth hospitaal vieren volgende week woensdag een vijftal personeelsleden hun koperen jubileum in dienst van het ziekenhuis. Het zijn de dames I. Cruden en N. Gustina, beiden verpleegkundige, M. Manzana, dienstmeisje, M. Martina-Virginie, wasmeisje, en de heer E.D. Scoop, wasbaas. Des morgens zullen zij door de directie in de bloemetjes worden gezet.

Aanrijding op Tera Kora

WILLEMSTAD — Op weg naar Westpunt ter hoogte van Bandabao verloor woensdagmiddag een bestuurder van een personenauto op voor hem zelf onverklaarbare wijze de macht over het stuur. Daardoor reed hij tegen een duiker op, de wagen kantelde, kwam in een greppel terecht, gleed op zijn zij een stuk door en kwam later weer op zijn vier wielen terecht. De bestuurder, die zei tegen de zeventig kilometer per uur te hebben gereden, werd in het ziekenhuis opgenomen met een fractuur aan de bovenarm.

Cocolishi vijf jaar:

Bejaardensocieteit met jeugdige sfeer

WILLEMSTAD — In aanwezigheid van onder meer de bisschop van Willemstad mgr W. Ellis die onmiddellijk werd uitgeroepen tot „de vader van de societeit" is het eerste lustrum herdacht van de bejaardensocieteit Cocolishi, welke indertijd begon op aandrong van uit de Verenigde protestantse gemeente (VPG) en waaronder dominee J. Jonkman van het begin af aan zijn schouders zette, maar welke societeit spoedig een oecumenische activiteit werd.
In deze vijf jaren van zijn bestaan is de Cocolishi-club een begrip geworden en een wekelijks toevluchtsoord in de Oleander waar op de donderdagmorgen zo'n zestig bejaarden elkaar ontmoeten.
Er was dus alle reden om het te vieren; op elke tafel stond er gistermorgen een bloemstuk.
Aan het feestelijke karakter werd ook cachet gegeven door de aanwezigheid van verschillende gasten zoals de bisschop dr Ingmar Kristensen als voorzitter van de VPG, de dames Marjolijn van der Luyt en Gracia Stomp, Snow Fa Si Oen en Schrils en de heren Scherptong en R. Bos Verschuur, terwijl de aanwezigheid van de heer Norman Moron ook feestelijk hoorbaar was.
Indertijd had Wijkkerkraad B aandacht op de eenzame bejaarden gevestigd. Daar moest ds Jonkman wat aan gaan doen. Zo is de Cocolishi-groep ontstaan, welke naam door een der bejaarden geopperd werd en meteen aanvaard werd en nu een begrip is geworden. Aanvankelijk had het werk eerst een geheel protestants karakter, maar vanuit een oecumenische bewogenheid en nog meer vanuit de bewogenheid voor de bejaarde mens werd dit anders.
Zo kwam het werk onder de vleugels van de stichting Oecumenische diaconie. dat het aansloeg bleek wel uit het feit, dat het een der grootste bejaardensocieteiten is geworden van Curacao. Nu worden wekelijks zestig bejaarden door twintig leidsters gehaald en gebracht. Deze groep van vrijwillige krachten werd dan ook donderdagmorgen niet vergeten. De bejaarden zijn hun dankbaar voor hun medewerking.
Mevrouw Magda Booi voerde als voorzitster van de societeit als eerste het woord en gaf een overzicht van de vijfjarige geschiedenis, waarna dr Kristensen er de nadruk op legde, dat alleen samen - in oecumenisch verband - de mens de weg van Christus kan bewandelen. Mgr Ellis gaf ook een vaderlijk woordje weg en sprak de hoop uit, dat het werk met de zegen van de Heer zeker de vijftig jaar haalt.

Hiermee was het officiele deel achter de rug en kon de aandacht zich richten op de oudste moeder van de societeit: mevrouw Rosa Schotborgh die met haar 96 lentes graag present is; daar was verder de moeder van het jaar, mevrouw Calvo, oftewel Shon Vrouw genoemd, die het oudste Cocolishi-lid een ruiker bloemen aanbood.
Na een Schriftlezing door ds Jonkman en een gebed en zegen door mgr Ellis kwam de heildronk, welke werd ingeleid door Oom Ro; de heer Nos Verschuur, die aan de wieg van Cocolishi stond.

Natuurlijk werden ook de Cocolishi-liederen gezongen. Zo heerste er een sfeer van jongheid en jeugd, zoals ook ds Jonkman opmerkte, dat namelijk vaak bejaarden als zij lid worden van de club binnen de korste keren verjongd de club weer uitgaan. Ondertussen is Cocolishi op weg gegaan naar zijn tweede lustrum terwijl men de vaste wil heeft jong te blijven toch te streven naar ouderdom. Omdat men jarenlang dienstbaar wil zijn aan een belangrijke groep in de gemeenschap.

Remitido

Pa buena marcha di Marchena

Na tur e habitantenan di Marchena muy especial e juventud di Marchena. Manera ta frescu ahinda den nos memoria di e caso penoso di tiroteo kwal a kausa bida di un habitante di Marchena. Mi persona a aserca un diputado i a contele tur cos. Mi a bisa e diputado cu tur lokwal cu a pasa e dia ey no ta e juventud di Marchena a organisele ma otro personanan di otro bario i e ora ey e diputado a pidi mi pa larga e juventud bini cerca dje pa nos sinta descuti riba e problemanan aki. Awor mi ker pa cada un di nos pensa un ratu pa nos mes, larga nos ban uni pa haci Marchena e mihor bario di Corsow. Larga nos ban serca e diputado papia e problemanan. E diputado aki tin plan grandi pa e juventud di Marchena, cosnan grandi lo bai bini i nos bario lo bira esun mihor di Corsow. Mi ker pa kada un di nos pone un dia cu nos por bai serca e diputado aki. Ami mes a pone un paar de puntonan riba papel. Nan ta lo sigiente:
1. E juventud mester di trabow.
2. Un centro di recreacion
3. Un telefoon publiek
4. Un veld pa praktika voetbal of beisbol
5. Larga lezingnan over di droga
6. Larga tene lezingnan over di polis
7. Sinja e juventud nan derechonan y nan excigencianan.
8. Kita nan di sinta riba theatro Rex te laat
9. Cumpra Rex i larga e juventud sinja traha metsla, carpinte etc.
10. Larga cinetruck bini bek den e bario
11. Larga bibliotheektruck bini bek den e bario
12. Larga limpia e bario
13. Juda e hendenan cu drechamentu di nan cas pa ora awa ta kai.

Mi ta spera cu boso tur lo ta di akwerdo cu mi. Un biaha mas mi ta spera cu tur hende lo tuma bon nota di e cosnan aki. "No wak kiko bo bario por hacie pa bo, ma waak kiko abo por haci pa bo bario". Union lo drecha Marchena.

E. ALBERTO, alias Bobot

Jaarverslag Huize Sint Jozef:

Maatschappelijk werkster is nodig

WILLEMSTAD — Aan de vorming en begeleiding van het personeel van Huize St Joris wordt het nodige gedaan. Dat blijkt uit het jaarverslag over 1977 zoals dat dezer dagen is verschenen. Opmerkelijk in het verslag is wel het ontbreken van een financiele noodkreet, zoals dat in de internaatswereld gebruikelijk was geworden doordat in het verleden de dagtarieven zo laag waren, dat men elk jaar met tekorten zat. Het ontbreken van deze financiele klacht wil niet zeggen dat men bij het bestuur van de stichting Bon futuro geen wensen meer koestert.

Een paar nog onvervulde "grote wensen" zijn een maatschappelijk werkster voor de begeleiding van de gezinnen, een korter verblijf van de kinderen in het internaat, het werken in kleinere groepen en/of eenheden en het aangepaster maken van de al te grote leefruimten. Deze wensen wijzen meteen al in de richting waarin men als internaat werkt, zoals het behoud van het contact tussen ouder en kind, dit contact te zuiveren en indien nodig dit te herstellen, zodat de ouders komen tot een hernieuwde verantwoordelijkheid en genegenheid voor het kind. Aldus wordt het streven omschreven in het jaarverslag. Doel namelijk van Huize Sint Jozef is een tijdelijke opvang van kinderen te zijn, die sociaal gehandicapt zijn, waarbij het contact met het eigen milieu zoveel mogelijk behouden blijft.

Om zijn doelstellingen te bereiken, worden de problemen welke er bij de kinderen bestaan, evenals die in het ouderlijk milieu, geobserveerd, naar waarde geschat en indien mogelijk wordt er met de ouders/voogd naar oplossingen gezocht, zodat de opvoeder/kind-relatie kan verbeteren of zich kan herstellen. In het jaarverslag wordt uiteengezet wat er allemaal gebeurt en wat er komt kijken in het Sta Rosa-internaat in verband hiermee.

Voor de begeleiding van de gezinnen zou men eigenlijk een aparte maatschappelijk werkster nodig hebben, maar tot nu toe kreeg het bestuur van Bon futuro nog geen toestemming van het BC hiervoor een maatschappelijk werkster aan te trekken. Voor de dubbele taak: ouders begeleiden en kinderen opvoeden is er hulp en begeleiding nodig. Ook een zekere scholing is bij dit werk vereist, zo wordt vastgesteld. Vandaar ook, dat men bepaalde eisen stelt aan het personeel dat men aantrekt. Studeren wordt uiteraard gestimuleerd. Zo waren er in 1977 twee leidsters op de opleiding Middelbaar agogische arbeid, acht leidsters zijn geslaagd voor de Lagere beroepsopleiding inrichtings-werkers; er is verder iemand belast met de begeleiding van de leidsters.

In het verslag wordt ook opgemerkt, dat men verleden jaar geen doorstromingsmogelijkheid had naar het jongensinternaat San Fernando in Soto, wat de jongens betreft. In een uitgesproken meisjesinternaat blijft het namelijk moeilijk de groter wordende jongens een adequate opvoeding te geven. Men probeert nu vanuit de stichting Bon futuro zelf iets te plannen voor de jongens die men nog niet thuis kan plaatsen. Evenals een groep voor grote meisjes wil men werken voor de grote jongens binnen het Sint Jozef internaat. Voor een dergelijke groep zit men echter verlegen om mannelijk personeel voor de vrijetijdsbesteding van de jongens. Aldus het verslag.

English Companion

Surinam's development program hit by cut-backs by the Dutch

LONDON — In the current issue of the Latin America Economic Report is a survey of the ambitious development programme in Suriname which is being hit by cut-backs by the Dutch government.

The lion's share of the programme has been devoted to a big bauxite development in an isolated area. The only Surinamese to benefit have been those who provide services to foreign capital. They suddenly found hidden reserves of nationalism, however when the Netherlands baulked at pouring more money into the project.

Relations between the Netherlands and Surinam have deteriorated sharply. The acrimony came into the open in February at the sixth meeting of the two countries' joint commission for cooperation in development, CONS. The commission set up in 1975, has to advise on the channelling of the aid which Holland is providing for Surinam over 10 to 15 years.

In all, Holland is providing some 3.5 billion guilders (more than one billion US dollars) for a six billion guilder (2.7 billion dollars) development programme. Suriname is raising the rest.

Under the plan, 50 per cent of the money was to have been invested in productive sector; the remainder was to have been split eventually between infrastructural and social and cultural projects. The programme's main goals were threefold: strengthening [illegible] economy; increasing employment opportunities; improving general living conditions and achieving more equitable income distribution.

In 1976, however, scarcely a year after the programme had got under way, Surinam's Planning Office published a report which makes astonishing reading. According to the Planning Office's projections, the programme was going to achieve the very reverse of its stated objects: unemployment would grow by 1.5 per cent a year, disparities in income distribution would grow and Holland's 2.7 billion guilders would be gobbled up in four rather than 10 years.

From 1975 to 1977, some 80 per cent of the programme's spending went into infrastructural development, and the lion's share was taken by the controversial West Surinam project.

Under this ambitious scheme, the huge bauxite reserves of the Bakhuys mountains are to be exploited. In the first phase, a railway is being built from the Bakhuys mountains to the western border with Guyana at Apoera, a tiny Indian village which seems destined to become the nation's second city. Within a decade, an aluminium complex is to be built at Apoera, using hydrolectricity from a dam to be built on the Kabalebo River. Construction of the dam will [illegible] construction of 236 km road and ancillary [illegible].

Critics of the project point out that, despite its vast scale, there are no plans to build factories to make use of the aluminium [illegible] it includes nothing [illegible] Surinam's dependence on foreign capital.

They point to the strong connections which two of Surinam's three CONS representatives have with overseas interests. The head of Surinam's delegation, Frank Essed, is a director of Billiton, a Dutch bauxite company, while another member, Ewald Karamat Ali, is a legal adviser and director of several foreign firms.

Surinam has no class of industrialists, local capital has been active only in transport and construction. The majority of the domestic ruling elite depends heavily on the provision of services to foreign capital, which comes mainly from The Netherlands and the United States. Foreign investors appear to be reaping the benefits of the development programme in two ways: The cost of research is being met by CONS; contracts with foreign companies are drawn up so as to minimise the investment risk.

P.S.J. van de Boogaard, head of the Surinam office of a Dutch engineering consultancy, says that the form of the contract is a very attractive one, in which the risk for the contractor is excluded.

So far, some 2000 million guilders have been spent on West Surinam, of which 100 million have gone to the railway which is being built by [illegible] Surinam Corporation, a consortium of United States, Dutch and local capital, led by an offshoot of Morrison Knudsen of the United States. Critics of the project maintain that Morrison Knudsen has found a cast-iron investment - if anything goes wrong Dutch investment funds will be used to make good losses.

The massive spending on West Surinam, which has a [illegible] country, has proved a political hot potato. In an attempt to counter criticism, the Dutch delegation at the latest meeting of CONS proposed that other sources of finance should be sought and that spending on infrastructural developments should be tempered in favour of productive investment and social and cultural plans.

Finally, the Dutch maintained, the stream of funds to the local compradors would be stopped if they failed to follow these guidelines.

This hit Surinam's delegation where it hurt. Both Essed and Karamat Ali, the notorious peons of foreign capital, became overnight nationalists. But their attempts to confront the Dutch were doomed.

After a visit to Surinam in March by the Dutch Minister for Development, J. de Koning, it was announced that The Netherlands after all, would meet only a quarter of the real costs of the Surinam railway, of which income tax paid by the contractor would be a part. Surinam's 80 million guilder share would have to be raised on the international capital market (Surinam became the 134th member of the IMF).

The Netherlands also insisted on the establishment of a working group to report on the guidelines which CONS would have to adopt in assessing the feasibility and socio-economic value of projects. The group has also been given the job of reaching a precise definition of both infrastructural and productive investment. The intention is to iron out ambiguities in the criteria used to allocate the development funds contributed by The Netherlands.

The world in a nutshell

KINSHASA — Zaire President Mobutu Sese Seko piloted an American-built transport plane yesterday into the airport close to embattled Kolwezi, dramatically demonstrating that his forces had retaken the airfield from rebels. But correspondents travelling with general Mobutu said explosions apparently caused by mortar fire could still be heard from the nearby town, centre of Zaire's crucial coppermining industry. Rebels invaded the southern Shaba province last week — for the second time in 14 months — and strunck at Kolwezi, home of more than 2,000 white forigners whose fate is still uncertain. Meanwhile, France and Belgium are mounting an airborne rescue mission, ready to evacuate forsigners from the area where the rebels have gone on an anti-foreign rampage.

Two planeloads of French Legion paratroops took off from Corsica yesterday and military planes carrying equipment and apparently troops left a Belgian base near Brussels. The United States sent seven long-range military transport aircraft to Belgium to help in the rescue of the trapped Europeans, government sources in Washington said.

MOSCOW — Soviet dissident, religious and other non-conformist groups have reported fresh moves against them by Kremlin authorities, including a one-year labour camp sentence on a "free trade union" leader. The [illegible] human rights activist Yuri Orlov was ordered yesterday to serve seven years in a labour camp and five more in exile on charges of anti-Soviet activity.

Verdicts were also expected today in the trial of Soviet dissidents Zviad Gamsakhurdia and Merab Kostava in Georgia on charges of anti-Soviet agitation and propaganda. The verdict and sentence on Dr. Orlov were immediately condemned by many countries in the western world. The United States said it strongly deplored the decision.

LEIPZIG/EAST GERMANY — The first festival of American films in East Germany opened here yesterday with a showing of "Modern times", Charlie Chaplin's satire [illegible] technological progress. [illegible] the musical "West Side Story" have already been shown in East Germany but the other three - "Citizen Kane" with Orson Welles, "True Grit" with John Wayne, and Milos Forman's "One flew over the Cuckoo nest" - are all new to the screens here. U.S. officials said each film would be shown three times in each town.

[illegible] minister Sheikh Ahmed Zaki Yamani said in an interview published today there was a 50-50 chance oil producing countries would raise oil prices early next year. In an interview with the Chicago Tribune, he also said a series of small oil price rises [illegible]

Gerald (Jerry) Rafshoon was announced yesterday [illegible] presidential spokesman [illegible] Powell who said he [illegible] associates in the White [illegible] press office "simply ha[illegible] done a good job".

AUSTIN/TEXAS — [illegible] year-old son of [illegible] Lyndon Johnson's former [illegible] secretary walked into [illegible] with a .22 rifle today [illegible] his English teacher dead [illegible] said. John Christian, whose [illegible] George, was white House [illegible] secretary from 196[illegible] was grabbed by a[illegible] as he ran out of [illegible] junior high school [illegible] shooting. Police said [illegible] arrived late in [illegible] apparently fired [illegible] his teacher, 29-year-[illegible] Grayson, hitting him [illegible] head and chest. Christian [illegible] charged with [illegible] delinquency - under [illegible] the strongest charge [illegible] filed against anyone [illegible] age of 15. Police said [illegible] of a motive for the [illegible]

ROME — The [illegible] parliament has passed [illegible] making abortion virtually [illegible] demand in women [illegible] ending years of heated [illegible] debate between [illegible] christian democrats [illegible] left. The senate [illegible] voted 160 to 148 [illegible] [illegible]

[illegible]

Venezuela aims at reducing imports

CARACAS — Rapid steps are being taken by Venezuela to reduce imports to forestall a deficit in its trade balance at the end of this year, which appears however to be inevitable. This week, a new decree went into effect prohibiting official agencies from importing goods and services without first obtaining authorization from the import commission, whose technical secretariat is run by the Foreign Trade Institute (ICE). This measure was preceded by others banning the import of 500 articles regarded as of nonessential consumption, and reviving the slogan "buy Venezuelan goods" to stimulate domestic production. The [illegible] president, [illegible] Figueredo, said recently in a rough explanation of the situation confronting the country that "the oil surplus ended in 1977. That year the balance of payments was [illegible] but if imports continue to mount, this year we shall have a deficit". Venezuela, as all developing countries, has always depended heavily on its foreign trade. In the times when it depended on coffee and cacao, the trade center was Europe. Today, with petroleum and iron, the United States absorbs [illegible] percent of the trade. In 19[illegible] a new element, [illegible] factor began to influence the Venezuelan economy, just as those of the other oil exporting countries. These nations Venezuelan official experts say have been following an export policy aimed at boosting and speeding up spending on consumer and luxury goods at rates very much higher than those traditional for developing countries. Venezuela's oil earnings zoomed upward from one billion 500 million dollars in 1970 to eight billion in 1976 and 10 billion in 1977.

International reserves during the same period climbed from one billion to nine billion dollars, while imports went from two billion to eight billion 500 million. Venezuelan imports from 1971 through 1976 reflect a national growth of 26 percent, broken down as follows: 64 percent in intermediate goods and 26 percent in capital goods. Of the total imports in 1976, luxury items accounted for 10 percent. Venezuela's largest suppliers are: United States, 44.58 percent, West Germany, 9.54 percent, Japan 8.[illegible] percent, and Italy [illegible] percent, according to official figures.

Major League

NEW YORK — Results of Major League baseball games played on Thursday:

AMERICAN LEAGUE
New York Yankees 5, Cleveland Indians 3, California Angels [illegible] Chicago White Sox [illegible] Milwaukee Brewers 8, Detroit Tigers 7, Baltimore Orioles [illegible] Toronto Blue Jays 3, Minnesota Twins 6, Kansas City Royals 5, Texas Rangers [illegible] Oakland Athletics [illegible]

NATIONAL LEAGUE
New York Mets 5, Atlanta Braves [illegible] Cincinnati Reds [illegible] Montreal Expos 2, Philadelphia Phillies 5, Houston Astros [illegible] (Only games scheduled).

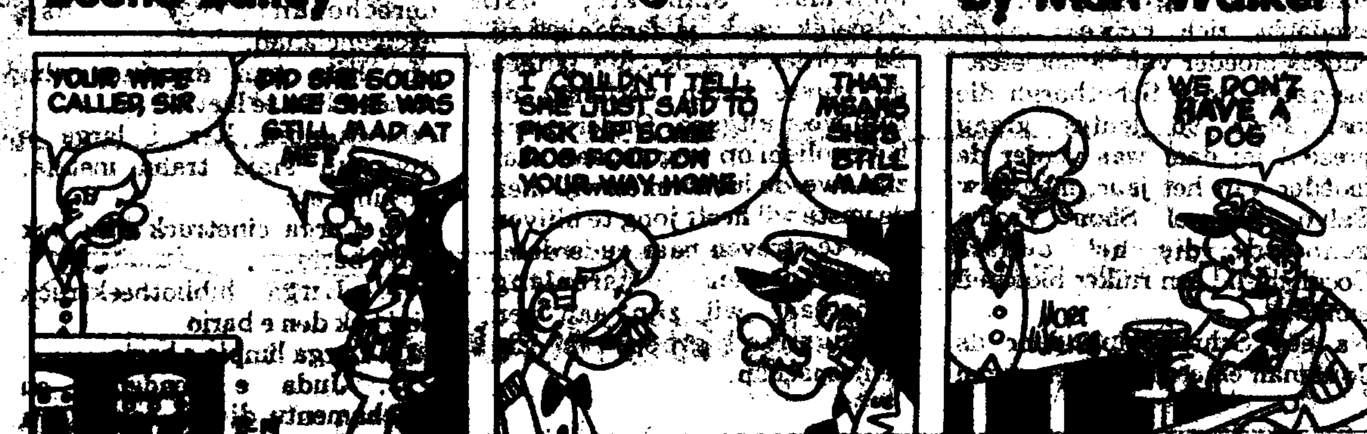
Seditious instigation law in Argentina

BUENOS AIRES — [illegible] three-man committee [illegible] legislative assessment [illegible] has taken over the functions [illegible] congress since it was [illegible] by the military coup in March 1976, has approved a [illegible] on seditious instigation.

The law, prepared by the Ministry of Defense, [illegible] crimes against the institutional order and social peace [illegible] intended to support the struggle against subversion.

Argentine citizens [illegible] guilty of instigating subversive activities will be condemned to prison sentences. Existing laws are added to, however, in that they will also lose their nationality and be expelled from the country after their prison sentence is over. Foreigners will also be subject to imprisonment and expulsion.

Beetle Bailey — By Mort Walker

Walt Disney's DONALD DUCK

HENRY — By John Liney